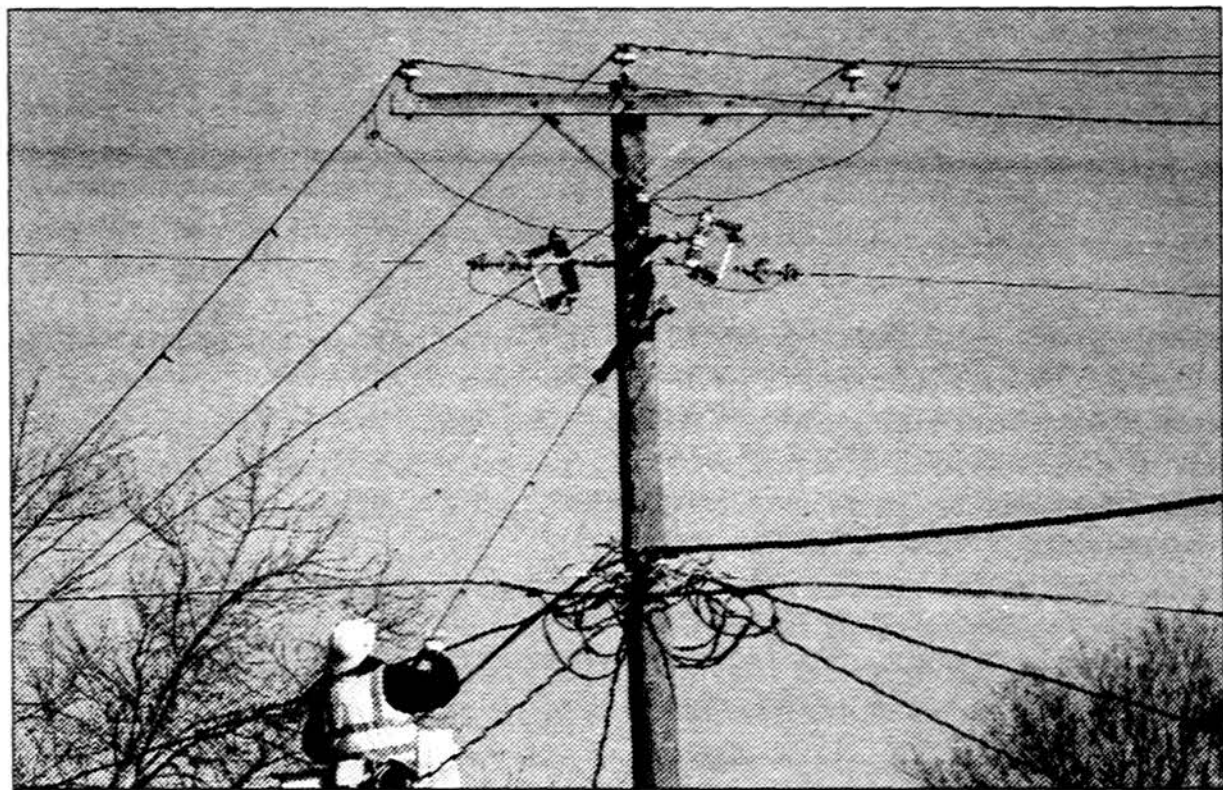

Apsirūpinimas elektra priklauso nuo Rusijos garbės

Elektrą Lietuva turės tik Rusijos malonės dėka.

Vilnius, lapkričio 27 d. (BNS) — Žinios, kad „Lietuvos energija“ nebeturi tiesioginių sutarčių su Rusijos valstybinės energetikos kompanijos „RAO JES“ antrine įmone „Inter RAO JES“, teisininkų vertinimu, atsiejo Rusijos kompaniją nuo tiesioginių įsipareigojimų Lietuvai.

Pagal šiuos įsipareigojimus Rusijos kompanija būtų tiesiogiai įpareigota tiekti reikiamą elektros energijos kiekį, antradienį rašo dienraštis „Verslo žinios“.

Lietuva, kol veikia Ignalinos atominė elektrinė, naktį elektros energijos pagamina daugiau nei suvartoja. Iki 2015 metų esą susitarta, kad Lietuvos elektrą dabar perkanti Rusijos kompanija tiksliai tokį kiekį jos paruos Lietuvai, kai ši paprašys.

Tačiau lapkričio 16 dieną sutartys buvo pakeistos ir nuo 2008-ųjų pradžios elektros energija tarp Rusijos ir Lietuvos bus eksportuojama bei importuojama tik per 2002 metų pabaigoje įsteigtą Energijos realizacijos centrą (ERC).

Advokatų kontoros „Soloveičikas, Markauskas, Aviža, Bagdanskis SMA“ advokato patarėjos Jurgos Gradauskaitės teigimu, veikimas per tarpininką iš esmės reiškia, kad „Lietuvos energijos“ ir „Inter RAO JES“ bendrovių nesaisto tiesioginiai įsipareigojimai ir ERC bankroto atveju įsipareigojimai tikriausiai nepereitų niekam.

Tai pripažįsta ir ERC akcininkės „Scaent Baltic“ valdybos pirmininkas Jonas Garbaravičius. Tačiau jis

teigia tikintis, kad tarptautinė kompanija, kurios akcijos kotiruojamos Londono biržoje, taip neturėtų pasielgti.

Tačia neoficialiais duomenimis, sutartyse atsirado daugiau pakitimų. Sutartyje, kaip ir anksčiau, esą minima „kvotinė“ elektros energija — kiek Lietuva parduoda Rusijai, tiek iš jos ir pirkis, tačiau atsirado priedas, jog susitarime nurodytos elektros energijos kiekiai gali būti keičiami abipusiais susitarimais tarp „Inter RAO JES“ ir ERC.

Kitaip tariant, „Inter RAO JES“ ir ERC esą gali tarpusavyje susitarti, ar trečiajai kompanijai — „Lietuvos energijai“ — patieks nustatytą elektros energijos kiekį.

Vienas rinkos stebėtojas, norejęs, kad jo pavardė būtų minima, tai palygino su įsipareigojimu iš partnerio pirkti dvi plytas, kurių žūtbūtinai reikia namui statyti. Partneris įsipareigoja parduoti vieną plytą už 1 centą, bet tuomet privalo turėti pirkti ir antrą plytą. Tačiau dėl jos kainos jau sprendžia jis pats — pardavėjas.

Panašiai esą yra elektros energijos atveju — toks principas įtvirtintas „Lietuvos energijos“ susitarimuose dėl elektros energijos importo.

Šalia vadinamosios „kvotinės“ elektros energijos ne mažiau kaip 50 proc. viso perkamo elektros energijos kiekio esą turi sudaryti papildoma elektros energija, kurios kainą neva laisvai gali nustatyti Rusijos kompanija.

Ministrei — antras nepasitikėjimas per metus

Vilnius, lapkričio 27 d. (BNS) — Seimo liberaldemokratai mano, kad Švietimo ir mokslo ministrė Roma Žakaitienė nesusitvarko su pareigomis ir inicijuoja jai interpeliaciją. Ministrė interpeliacijos tekste reiškiami priekaištai dėl netinkamo mokėjimo švietimo darbuotojams, nepradamos aukštojo mokslo reformos ir dėl smurto plitimo mokyklose nevaldymo. Libdemus piktina ir tai, kad R. Žakaitienė dėl visų mokytojų problemų tariasi ir derasi tik su viena Mokytojų profesinės sąjungos puse.

Kada baigsis pažadai ir prasidės reali aukštojo mokslo reforma, kada bus sukurta ilgalaikė švietimo darbuotojų užmokesčio didėjimo programa, kodėl nebuvo įvykdyti pažadai kelti mokytojų atlyginimus nuo rugsėjo, kodėl nesprendžiama mokytojų ir dėstytojų stygiaus problema, kodėl ŠMM nekovoja su smurto plitimu bei alkoholio ir narkotikų vartojimu mokyklose, kodėl neplėtojamas visapusiškas bendradarbiavimas su visomis švietimo darbuotojų atstovaujančiomis profsąjungomis, kada pagal švietimui skiriamas lėšas Lietuva pasieks ES vidurkį.

Štai tokius klausimus Švietimo ir mokslo ministrei liberaldemokratai kelia pradėdami interpeliaciją.

Tiesa, šiuo metu libdemai dar tik pradeda rinkti kitų partijų parlamentarų parašus. Kiek jų surinkta šiuo metu tiksliai nežinoma.

PERIODICALS

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Mazgai (p. 2)
- Istorinis LR Prezidento V. Adamkaus vizitas (p. 3)
- Komentarai. Dėl JAV LB Kultūros tarybos Poezijos konkurso apdovanojimų (p. 4-5)
- Jaunimo centrui — 50 metų. Pedagoginis lituanistikos institutas (p. 5, 8)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5, 8)
- Miesto panorama (p. 6)
- Šv. Kazimiero parapijai Montreal 100 metų (9) (p. 9)
- Žmogus, be galo mylėjęs Lietuvą (p. 10)

Vallutų santykis

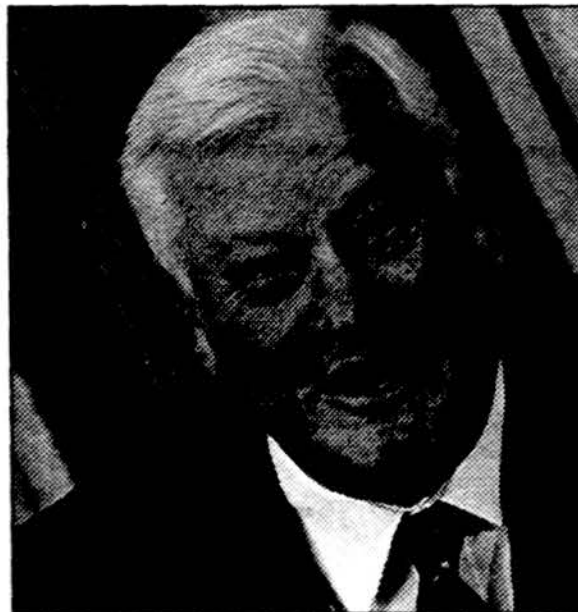
1 USD — 2.32 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Brazauskininkai“ nesiryžo mesti iššūkio G. Kirkilui

Vilnius, lapkričio 27 d. (BNS) — Atviro iššūkio premjerui Gediminui Kirkilui bendrapartiečiai nesiryžo mesti: nepaisydamos aršios Vytenio Andriukaitis kritikos, Socialdemokratų partijos prezidiumas nutarė remti Vyriausybės projektą, pagal kurį naują atominę elektrinę statytų nacionalinis investuotojas.

Pasak premjero Gedimino Kirkilo, prezidiumas nusprendė partijoje sudaryti darbo grupę, kuri tikslintų projekto aplinkybes bei teiktų savo pasiūlymus.

„Prezidiumas palaikė mano poziciją, balsavo visi beveik vienbalsiai. Tikiuosi, kad išsklaidėme abejones. Daugiausiai pasiūlymų pateikė Algirdas Brazauskas. Mes sukūrėme tokią darbo grupę, kurioje galėtų dalyvauti A. Brazauskas, galbūt kiti, kurie galėtų teikti pasiūlymus. Projektą kritikavęs socialdemokratų vi-

Algirdas Brazauskas tebeturi didelę įtaką Socialdemokratų partijoje.

cepirmininkas Vytenis Andriukaitis balsuodamas susilaikė. Tačiau jo nepalaikė net G. Kirkilo nemėgstantys Algirdo Brazausko šalininkai.

Nukelta į 6 psl.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-27-07

*****ORIGIN MIXED ADC 604
SAR P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

MAZGAI

VYR. SK. S. AUDRA
LINTAKIENE

Buvau paprašyta vesti pionierijos sueigą. Pradėjau planuoti, rašyti mintis apie mazgus. Kilo klausimas „kodėl“? Kodėl yra svarbu mokytis apie mazgus? Prisipažįstu, kad nesu apie tai pagalvojusi. Kažkur pasamoneje žinau, kodėl, bet kai reikėjo papasakoti jaunosms skautėms, trūko žodžių ir minčių.

Pagalvojau, kad šiame technologijos amžiuje reiktų pasieškoti atsakymo į šį klausimą internete. Galvojate, kad lengva? Niekur aiškiai, paprastai neparašyta. Radau begalę aiškinimų apie matematikos sutapimą su mazgais! Fiziologija... biologija... Vis dėlto radau idėjos kibirkštelių.

Pradėjau nuo paprasčiausios skautiškosios ideologijos minties – auklėjimas praktiškajam gyvenimui. Kiekvienas žmogus turi mokėti susirišti batus! Tai kone pirmasis maz-

gas, kurio mokomės, būdami vaikai. Augdami randame daug priežasčių mokėti rišti mazgus – ar tai būtų prišti prekes, pataisyti pavadėlį, užmesti ant aukštos šakos virvę, prailginti malkas, sutrumpinti virvę, prailginti virvę, prišti baidarę, prišti pomidorus, kojines adyti (taip, aš viena iš tų, kuri kojines ado)... Praktiškame gyvenime begalę naudos!

Užmirštame, kad mazgus taip pat naudojame ir grožiui... Tai plaukus supinti, tai apyrankėles surišti, karoliams verti ir juosteles austi. Rankdarbiuose dažnai naudojami mazgai.

Skautiškajame gyvenime miške naudojame mazgus įvairiems prietaisams ir lauko darbams: kryžminis mazgas, įžambusis, markės – visi naudojami įkurti stovyklos lauko virtuvės, rūbines, vartus, batkidėms, stalams ir skelbimo lentelėms. Keičiausias klausimas... „kodėl“? Kodėl mes, gyvendami moderniame pasaulyje, įsikuriame miškuose, kai turi-

Sesės skautės Rūta Siurvikaitė ir Viktorija Kulbokaitė mokosi rišti markės mazgą.

me palapines, sulankstomas kėdes, dujines krosneles ir šildytuvus? Tikrai dauguma nesitikime atsidurti kažkur, kur negalima susisiekti su kitais žmonėmis ar gauti pagalbos. Atsakymas: mokomės praktiško gyvenimo. Berišdami stalus ir rūbines, mokomės struktūrinės inžinerijos. Jei neturėsi skersinių malkų, kurios parems kojas, stalas suksis. Mokomės dirbti atidžiai ir rūpestingai. Mazgas, atliekantis funkciją, prastai surištas, neišlaikys surišimo. O ką daryti su visais įrankiais, kuriuos naudojame, pvz., kirviais, pjūklais, semtuvais? Kaip saugiai juos pasidėti, kad būtų vienoje vietoje, pakelti nuo žemės, kad nesurūdytų arba atšiltų? Pasistatyk!

Apie pačią virvę. Prastai prižiūrėta virvė suirs ir nebus tinkama naudoti. Kokia virvė tinka kokiam darbui? Kokią naudojame rišimui? Kokią naudojame laiveluose? Ką naudojame žvejojant? Gyvenimo situacijose praverčia „inžinerija“, sumanumas ir mokslas. Reikia sutaisyti kėdę? Trumpam laikui parišti tvorą? Pionierija – tai kelias ir reikmenys į praktiško gyvenimo auklėjimą. O ką kalbėti apie skautukės pasididžiavimą savimi ir savo darbu, atlikus sunkų pionierišką darbą, kuris išsilaikė per stovyklavimo dvi savaites? Ant kurio skiltis džiovinasi rankšluosčius, valgė vakarienę, iškėlė savo gairelę?

Mazgų rišimas ugdo mažuosius rankų judesius. Lavina darbštumą, pirštų judrumą ir protą. Berišdama mazgą, mokaisi mazgo rašlo (patern). Šie raštai naudojami gyvenime, pvz., sprendžiant galvosūkius ir matematikos uždavinius.

Sesė Audra moko, kaip rišti mazgus ir apie mazgų svarbą „Aušros vartų/Kernavės“ tunto „Dubysos“ draugovės prityrusioms skautėms ir ps. Aušros Jasaitytės Petry nuotr.

DEVINTOJI TAUTINĖ STOVYKLA ŠAUKIA VISUS

Devintoji Tautinė
skautų stovykla įvyks
2008 m.,
rugpjūčio 9–19
dienomis,
Camp Monotoc, netoli
Cleveland miestelio,
Ohio valstijoje.

Daugiau informacijos
rasite tinklalapyje:
www.skautai.net
ir
šiąme skyriuje

KALĖDINĖ MUGĖ

GRUODŽIO 1–2 d. 9 val. r. – 3 val. p. p.

Čikagos skautų tuntai
ir būreliai dalyvaus
Pasaulio lietuvių
centro tradicinėje
Kalėdinėje mugėje.

Bus galima nusipirkti įvairių dovanėlių
(iš lino, iš šiaudų, medžio dirbinių, su gintaru ir t.t.)
atvirukų, kalėdaičių, saldumynų ir daug daugiau.

Apsilankykite ir apsipirkite.
Tuo pačiu paremsite skautus!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiams. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

[Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

[Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiųsti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

ISTORINIS LR PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS VIZITAS

JONAS OHMAN

Lapkričio 13–14 d. LR Prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Švedijoje. Galima sakyti, kad vizitas turėjo lemiamą istorinį atspalvį.

Trečiadienį Prezidentas atidarė parodą „Karas po karo“ apie Lietuvos pasipriešinimą sovietų valdžiai 1944–1953 metais. Švedijos švietimo ministras ponas Jan Björklund pabrėžė, kad tai – svarbus žingsnis, su pažindinantis Švedijos visuomenę su sovietų teroro pasekmėmis Baltijos šalyje. Jis taip pat kalbėjo, kad dabar atėjo metas Vakaruose atvirai kalbėti apie tai, kas įvyko Rytų Europoje.

Buvo atliktas ir kitas simbolinis žingsnis, pažymintis bendrą istorinę Švedijos ir Lietuvos raidą. Per parodos atidarymą V. Adamkus įteikė vieną aukščiausių Lietuvos apdovanojimų – Vyties Kryžių švedui kapitoniui CO Dahlbeck (po mirties) už jo dalyvavimą 1919 metais Lietuvos Nepriklausomybės kovoje.

Sio švedo indėlis į Lietuvos likimą yra iš tiesų neįprastas ir vertas dėmesio. Kilus rimtam pavojui iš Rusijos bolševikų valdžios, Dahlbeck kartu su kitais Švedijos, JAV, Anglijos, Vokietijos ir kitų šalių karininkais buvo tuometinės Lietuvos Vyriausybės pakviestas pagelbėti besikuriančiai savanorių kariuomenei. Kaip karinės aviacijos specialistas jis buvo paskirtas Lietuvos oro pajėgų instruktoriumi Šiaurės Lietuvoje aktyviai dalyvauti koviniuose veikimuose prieš bolševikinę armiją. Sąlygos, kuriomis buvo ginama atkurta nepriklausomybė, susiklostė ne iš lengviausių. Ginkluotosioms pajėgoms trūko visko – reikėjo greitai ir reikšmingai suorganizuoti ginkluotę, amuniciją ir kt. Aviacijai tai buvo ne mažiau sudėtinga – trūko kuro, bombų, kulkosvaidžių ir net lėktuvų, nekalbant apie patyrusių lakūnų stygių.

Kai reikėjo ryžtingai ir improvizuotai veikti, Dahlbeck buvo visada pasirengęs. 1919 m. interviu Švedijos laikraščiui „Dagens Nyheter“ Dahlbeck pasakojo, kaip aviatoriai „pasiškolino kulkosvaidžių ir nusipirko bombų iš vagių“. Taip pat sakė, kad, kai trūko aviacijos kuro, lėktuvams naudojo benzolo mišinį, leidusį „labai ilgą dūmų uodegą paskui lėktuvus. Jie atrodė kaip krovinių traukiniai ore“.

Švedų aviatorius suorganizavo pirmą Lietuvos oro kautynių būrį, visų pirma panaudotą kovai su bolševikais. Kadangi nebuvo pakankamų

išteklių, reikėjo griebtis klastos. Kad įbaugintų priešą, Dahlbeck virš bolševikų galvų ties Panevėžio fronto linija sugalvojo skristi griežta formuote. Tokiu būdu sudarė įspūdį, kad lietuviai yra disciplinuoti ir ryžtingai pasiruošę kovai. Laikui bėgant bolševikai pradėjo rimčiau vertinti sparnuotą priešą ir specialiai pasiuntė vieną savo geriausių lakūnų Aleksej Shirinkin susidoroti su lietuvių oro pajėgomis. Vyko įnirtingos oro kovos ties Daugpiliu Latvijoje, kuriose dalyvavo ir Dahlbeck.

Vienas iš rimčiausių švedų aviatoriaus indėlių buvo jo patarimai, kaip tinkamai ruošti būsimus lakūnus Lietuvos oro pajėgoms. Jis pabrėžė, kad reikėtų mažiau dėmesio kreipti į karinius formalumus, bet dėti daugiau pastangų ruošiantis skrydžiams. Jis nevengė konfliktų ir drąsiai pateikdavo savo nuomonę. Kilus nesutarimams su karo vadovybe ir pasibaigus sutarčiai, Dahlbeck grįžo į Švediją.

Vėliau jo nuopelnai buvo labai palankiai įvertinti. 1930 metais, Prezidento Antano Smetonos sprendimu, švedų lakūnas apdovanotas 3-jojo laipsnio Vyties Kryžiumi. Deja, Dahlbeck tais pačiais metais mirė ir jam nespėta įteikti ordino. Po ilgo laiko Prezidentas V. Adamkus įteikė minėtą apdovanojimą Dahlbeck, kaip užsieniečiui, prisidėjusiam prie Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo. Ordinas, kaip atminimo simbolis Švedijos oro pajėgoms, buvo įteiktas brigados generolui Anders Silver. Vėliau Vyties Kryžius bus perduotas Švedijos oro pajėgų muziejui.

Lapkričio 15 d. Švedijos karo muziejuje buvo suorganizuota konferencija apie rezistencijos laikotarpį Lietuvoje ir kitose Baltijos šalyse. Joje dalyvavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė Dalia Kuodytė, Tarpautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti direktorius Ronaldas Račinskas ir kiti svečiai, taip pat Švedijos atstovai. Konferencijos salė buvo perpildyta, ne visi norintieji galėjo dalyvauti. Tai leido suprasti, kad ši tema Švedijoje įdomi ir svarbi. Paroda ir konferencija Švedijos visuomenei buvo surengtos UOK organizacijos (Šved. Upplýsing Om Kommunismen – Informacija apie komunizmą). Organizacija ir toliau žada rengti panašaus pobūdžio renginius.

„Tremtinys“

Valstybės vadovas dalyvavo parodos „Karas po karo“ atidarymo Stokholmo miesto rotušėje ceremonijoje. www.president.lt

Švelnus antausis su knyga kalėdinei prekybai

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Michigan State University dienraštis „State News“ keletą dienų prieš Padėkos dieną išspausdino įdomią karikatūrą. Joje vienas studentas klausia kito: „Ar žinai, kada yra Padėkos diena?“ „Žinau! – atsauna antrasis. – Tai savaitė po to, kai pardutuvės pasi-puošia kalėdinėmis eglutėmis.“ (Čia vieta skaitytojui nusišypsoti.) Atėjo ir Padėkos diena. Tos dienos „Lansing State Journal“ pačiame pirmajame puslapyje didelėmis raudonomis raidėmis giriamasi, kad šioje dienraščio laidoje yra daugiau nei 800 puslapių reklamų. Ne 80, bet 800 puslapių! O tas puslapis nėra knygos dydžio. Pagal nesveikintą tradiciją, kitą dieną po Padėkos dienos prasideda komercinių Kalėdų sezonas.

Panašų reklamų pundą tą dieną turėjo dauguma JAV leidžiamų dienraščių. Tarp jų ir „Journal & Courier“, kuris yra leidžiamas Lafayette, Indiana valstijoje. Netoli ten, West Lafayette, mes vieno sūnaus šeimos ratelyje atšventėme Padėkos dieną. Kitą dieną, penktadienį, minėtas dienraštis savo vedamajame šviesiai tiesiai nusišuko nuo komercializmo. Tą dieną jis sumanė kelti visuomenės kultūrą. Konkrečiai, vedamasis paskirtas Amerikoje mažėjančiam skaitymui. Minima 40 studijų apimanti ataskaita, ką tik paskelbta „National Endowment for the Arts“ organizacijos. Tos ataskaitos išvada – mes mažiau skaitome. Mažiau skaito ir mūsų vaikai bei anūakai. Mažiau skaitydami tuo pačiu prasčiau ir skaitome. Pažengę skaitytojai iš to gauna asmeninę, profesinę ir socialinę naudą. Skaitymas turi atgauti savo prarastą svarbą visuomenėje. Vaikai knygų nepamėgs, nebent jiems kas nors tas knygas nurodys ir padarys priemonas. Vaikams reikia sekti pavyzdžių tarp suaugusiųjų.

Ne paslaptis, kad skaitymą išstūmė televizija, internetas ir visokie elektroniniai, laiką užimantys, tiesiog laiką gaišinantys, žaidimai. Vidutiniškai 15–24-mečiai kasdien praleidžia dvi valandas žiūrėdami televiziją ir tik septynias minutes ką nors skaitydami. Praeityje televizija užimdavo daugiau laiko, dabar jai reikia tuo brangiu laiku dalintis su kitais elektroniniais užsiėmimais. Vedamajame duodami konkretūs skaitytinų knygų pasiūlymai vaikams ir paaugliams. Patys skaitytojai buvo skatinami siūlyti savo mėgiamas knygas. Vedamajame tai neminama, bet reikia pastebėti, kad paskutiniųjų keleto metų bėgyje išblėstantį dėmesį skaitymui bent laikinai pristabdė Harry Potter knygų serija. Tai paaugliams taikytas fantazijos ir magijos pasaulis.

Vedamąjį skaičiau sėdėdamas netoli kitų suaugusių. Užsimezgė kalba ir prisiminimai apie mūsų jaunystėje skaitytas knygas. Bandėme jas išvardinti. Kai kurių autorių neprisiminėme, bet žinojome knygų pavadinimus. Taip pat, prisiminėme autorius, bet ne jų raštų pavadinimus. Štai keletas padrikų atsiminimų: Grafas Montekristo, Verno fantazijos, Dumas „Trys muškietininkai“, knygos apie indėnus, Pietario „Algimantas“, Hafo pasakos, Vienuolio „Viešnia iš šiaurės“, Romo Spalio „Gatvės berniuko nuotykių“ ir visos kitos tos serijos knygos. Toliau buvo paminėtos „Žemaičių krikštas“, Žemaitės raštai, Šatrijos Ragana, Aloyzo Barono novelės, Dostojevskio „Nusikaltimas ir bausmė“ ir Vienuolio „Paskenduolet“.

Tai prieš daugelį metų skaitytos knygos, kurias ir dabar su malonumu prisimename. Tuo tarpu sunešiojome, sunaudojome ir išmetėme krūvas visokių kalėdinių dovanėlių. Kitos dovanėlės kur nors palėpėje ar rūsyje kenčia vienvėrę ir užmaršį. Turiu prisipažinti, kad mano mama įvairiomis progomis mėgo mums pirkti lietuviškas knygas. Kadangi man skaitymas niekada per daug nepatiko, nepatiko ir skaitymo reikalaujančios dovanėlės. Tačiau iš jos gautas knygas tebeturiu. Prisimenu vieną ypatingą dovaną universiteto baigimo proga. Ji man nupirko iki tol išleistas šešiolika „Lietuvių enciklopedijos“ tomų. Enciklopedijos leidyba tęsėsi dar keletą metų, iš viso buvo išleisti 36 tomai. Su 17 tomu pradėtas „dovanėles“ teko pirkti pačiam. Remtinai „Journal & Courier“ vedamojo siūlymas šmet pirkti dovanėles, kurios ne tik yra įdomios kam nors asmeniškai, bet tuo pačiu prisidėtų prie raštingesnės visuomenės ugdymo. Dovanų vieni kitiems pirkime knygas!

Lietuviško dienraščio skaitytojus skatiname dovanų pirkti lietuviškas knygas. Aišku, dovanos gavėjas turėtų mokėti lietuviškai skaityti. Tačiau galima gauti knygų, mokinančių lietuvių kalbą. Taip pat yra daugybė knygų lietuviškomis temomis, bet anglų kalba. Tokios tinka nelietuviams draugams bei bičiuliams ar bendradarbiams. Yra puošnių albumų, istorinių veikalų, literatūros, poezijos, atsiminimų ir visokių kitų knygų. „Draugo“ skaitytojai gali apsilankyti elektroninėje svetainėje adresu www.draugas.org. Atsidarius „Draugo“ pirmąjį puslapį, jo kairėje pusėje yra stulpelis su turiniu. To stulpelio beveik pačioje apačioje yra žodis „Knygynėlis“. Jį atidarius atsiveria apie 200 knygų bei knygelių sąrašas, surašytas abėcėlės tvarka. Duodamas knygos pavadinimas, autorius, kaina ir turinys. Čia pateikiamas labai trumpas, vos keleto žodžių leidinio apibūdinimas.

„Draugo“ patalpose (4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629) yra knygynėlis. Ten daug stalų yra apkrauta įvairiomis knygomis. „Knygynėlio“ skyrelyje skaitytojams primenama, kad artėja Kalėdos ir kad visi laukia dovanų. „Nuostabu ta proga gauti dovanų gerą knygą, vaizdo kasetę ar kompaktinę plokštelę“, rašoma jame. Jeigu bus iš anksto užsisakoma, pageidautiną pirkinį knygynėlis pasistengs surasti ir Lietuvoje. Knygynėlio telefonas: 773-585-9500. Pasinaudokime proga susirasti Kalėdų senelį su dideliu maišu lietuviškų knygų!

Komentaras

KUR DINGO 1,000 DOLERIŲ PREMIJA, arba apie tai, kaip niekas nebuvo vertas pirmosios vietos

Šiuo straipsniu norėčiau atkreipti visų, dėjusių pastangas, dalyvavusių ir vis dar laukiančių birželio mėnesį paskelbto poezijos konkurso rezultatų, Amerikoje gyvenančių lietuvių dėmesį. Mielieji, nelaukite ir, kaip mudvi su mano įkvėpėja ir skatintoja Floridos Pietvakarių apylinkės pirmininke Danute Balčiūniene darėme, negadinkite brangios regos, žvilgsniu zulindami JAV LB tinklalapio pasenusius puslapius. Ten paskelbta informacija, atrodo, jau įleido šaknis ir dar šiandien, lapkričio 17-ąją, sėkmingai ten tarpsta – „Poezijos konkurse dalyvavo 45 poetai, premijos bus paskelbtos rugsėjo gale.“

Na ir kas, kad nuo rugsėjo vidurio mes ištikimai, pasikeisdami, po kelis kartus per dieną atidarinėjome tinklalapį, laukdami naujienų. Na ir kas, kad jau nuo spalio vidurio tinklalapis, švelniai tariant, vos ne mintinai buvo išmuktas, kaip ir kiekvienas naujas „Amerikos lietuvių“ numeris, kur karštligiškai vis ieškojome bent jau pastabos ar straipsnio apie poezijos konkursą ir pakvietimo į apdovanojimo iškilmes.

Ir pagaliau, jau net lapkričiui įpusėjus (o praėjo, kaip ne kaip, 5 mėnesiai nuo konkurso pradžios!), kilniaširdiškai pagaliau atsiliepusi į nepaliaujamą telefoninių skambučių ir elektroninio pašto srautą JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Dalė Lukienė visus elektroniniu laišku išblaškė visus įgirusio laukimo debesis – Jono Aisčio atminimui skirtas poezijos vakaras su sumuštinais ir kava (!), pasirodo, įvyko dar spalio 27 dieną Maryland valstijoje. Buvo įteiktos ir premijos 2-osios ir 3-osios vietos laureatams, mat, Dalės Lukienės žodžiais tariant, komisija nerado nė vieno pirmosios vietos verto eilėraščio.

Po tokio pareiškimo nevalingai kyla klausimas – pagal kokius kriterijus komisija skirstė vietas? Ir kaip iš 45 poetų, siuntusių po 5 eilėraščius, neatsirado nė vieno geriausio? Kaip tuomet jie atrinko 2-ąją ir 3-ąją vietas, jei niekas nenusipelnė pirmosios? O gal visa problemos esmė nemenkoje (1,000 dolerių) pirmosios vietos premijoje, kurią aiškiai neįtyčiomis pasikarščiavusi JAV LB Kultūros taryba iš anksto paskyrė laureatui, o atėjus laikui pildyti pažadus tiesiog nerado nieko verto pirmosios vietos?

Taipogi Dalė Lukienė maloniai atsiprašė dėl informacijos stokos, paaiškinusi, jog negalėjo asmeniškai informuoti kiekvieno dalyvio, o pranešimas apie poeto Jono Aisčio atminimui skirtą vakarą jau buvo publikuotas „Amerikos lietuvių“ ir dienraštyje „Draugas“. Prisipažinsiu, skaičiau draugas Irenos Varanauskienės persiustą D. Lukienės elektroninį laišką ir negalėjau patikėti savo akimis! Kaip gi taip, juk tikriau kiekvieną „Amerikos lietuvių“ leidinį jau nuo rugsėjo vidurio, o JAV LB tinklalapyje jau vos skylės savo spoksojimu neprazulinau – jokio straipsnio ir jokios informacijos apie laureatus tikrai nemačiau, juk bent jau laimėjusias eiles tikrai turėjo publikuoti. Tuo labiau, kad jau daugiau nei 2 mėnesius kartu su Danute

Balčiūniene piktinomės informacijos stoka, nes abiem jau pabodo tas beprasmiš laukimas ir tikrinimas.

Nieko nesupratusi persiunčiau laišką Danutei ir iškart puoliau jai skambinti – ji juk prenumeruoja „Amerikos lietuvių“, galbūt internetiniame leidinio variante tiesiog straipsnis nebuvo publikuotas, galbūt kažką praleidau, bet ir Danutė Balčiūnienė, kelis kartus perskaičiusi D. Lukienės laišką, apstulbusi kartojo: „Nieko nesuprantu, kaipgi taip, juk skaičiau visus leidinius, abu su vyru žiūrėjome, tikrai nieko nebuvo.“ Jautėmės lyg gavusios šlapiu skuduru per veidą. Nepaleisdamos ragelio dar tikrinome „Amerikos lietuvių“ visus paskutinių dviejų mėnesių „Kultūros“ skyrius – nieko. Paskui jau tikrinome visus straipsnius iš eilės – irgi nieko.

Pagaliau, po pusvalandžio karštligiško laikraščio archyvų knaisiojimo lyg aklos vištos aptikome savąjį grūdą – žadėtąją publikaciją, arba, tiksliau, „Amerikos lietuvių“ spalio 20 d. numerio skyrelyje „Kas? Kur? Kada?“ po milžiniško Jurgos koncerto skelbimo, Moterų narių kvietimo valgyti blynų ir dar keleto vietinės reikšmės pranešimų atspausdintą kelių eilučių skelbimėlį. Citata:

„Lietuvių kultūrinis vakaras Maryland valstijoje.

Spalio 27 dieną, šeštadienį, 7:30 v. v. kviečiame į lietuvių kultūrinį vakarą „Žmogus ir jo meniniai darbai“, skirtą Jono Aisčio (1904–1973) atminimui. Vakarą įvyks Latvijos Namuose adresu 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 (apatinėje salėje, įėjimas iš kiemo pusės). Įėjimas – laisva auka. Tą patį vakarą bus apdovanoti JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Kultūros tarybos surengto poezijos konkurso laimėtojai. Bus ir užkandžių su kava.“

Ir viskas. Jokio straipsnio, jokio oficialaus dalyvių kvietimo į renginį, jokio eilių publikavimo ar bent jau pavardžių paminėjimo. Nekalbant jau apie prizinių vietų laureatų nuotraukas, elementarius komisijos vertinimus, komentarus ar bent jau eilinių straipsniuką „Kultūros“ skyriuje. Nieko. Kultūrinis vakaras su sumuštinais Maryland. Kaip tokiems poetams tokie ir apdovanojimai? O gal – kokia Kultūros taryba, toks ir renginys? Betgi ne! Tereikia palaukti iškilmingos narių apdovanojimo ceremonijos už nuopelnus stumiant neišprusėlius tautiečius akmenuotu švietimo keliu ir įsitikinsime, kad renginių organizavimas anaipol nėra JAV LB Kultūros tarybos „Achilo kulnas“.

Na, o pabaigai norėčiau palinkėti sėkmės ir kantrybės kolegoms dailininkams, kuriems irgi jau žadamos netgi ne 3, o 6 prizinės vietos. Sėkmės, mielieji. Tikėkimės, kad bent jau Jūs būsite verti pirmos vietos ir ilgesnės nei 5 eilučių publikacijos viename iš savaitraščių.

Irma Gulbinaitė
konkurso dalyvė

P. S. Visus, norinčius pasidalinti straipsnyje minėto konkurso įspūdziais, prašome nedvejodami rašyti į mano elektroninį pašta kursiunerija2000@yahoo.com. Lauksiu Jūsų laiškų.

DĖL JAV LB KULTŪROS TARYBOS POEZIJOS KONKURSO APDOVANOJIMŲ

Iš tiesų – Irma Gulbinaitė teisi – ir aš pasijutau tarsi gavusi šlapiu skuduru per veidą. Ir ne tik aš, bet ir dar būrelis Floridos Pietvakarių apylinkės aktyvistų, laukusių nesulaikusių to nelemto Kultūros tarybos organizuoto poezijos konkurso rezultatų.

O viskas prasidėjo vieną birželio pavakare, kai Irma visai netikėtai į dramos būrelio repeticiją atsinešė pluoštelį savo kūrybos eilėraščių. Nustebome ir apsidžiaugėme – tokie jie mums pasirodė geri ir gražūs. Nieko nelaukusi, ėmiau įkalbinėti tik ką mūsų atrastą poetę dalyvauti JAV LB Kultūros tarybos paskelbtame poezijos konkurse. Niekada niekur dar nespausdinusi savo eilių, Irma ilgai dvejojo ir sutiko tik tada, kai pažadėjome jai padėti atrinkti eilėraščius. Na, iš to atrinkinėjimo pasidarėme sau net šokią tokią atrakciją – Irma skaito eilėraščių, ir jei mums, klausytojams, šurpuliukai varsto kūną – eilėraščių tinkamas konkursui, jei ne – per mažą jame tikro jausmo.

Pagaliau eilės iškeliavo nurodyta kryptimi, ir prasidėjo laukimas...

Raminau besijaudinančią poetę bei kitus, besidominčius konkursu, ir tikinau, kad jei Irma prizo ir nelaimės, tai būtinai bus pakviesta į gražų poezijos vakarą, kuriame bus įteikiami apdovanojimai, susipažins su kitais konkurso dalyviais ir poezijos mylėtojais, nes taip juk parašyta LB tinklalapyje...

O laikas bėgo... Jokios informacijos nebuvo, tad bandėme kažką sužinoti visais įmanomais būdais. Pergvenome, kad mūsų poetė gali negauti bilieto, jei per vėlai sužinos apie renginį, nes tikrai buvo pasiryžusi negailėdama laiko ir lėšų tame poezijos vakare dalyvauti.

Ir šė tau – šaukštai popiet, nes renginys, pasirodo, jau įvyko... Pasirodo, Dalė Lukienė neturėjo galimybės kiekvienam dalyviui pranešti nei apie rezultatus, nei kur ir kada bus įteikiami laimėjimai... Šiais technikos laikais, kai užtenka tik spustelėti kompiuterio „pelytę“? Užmuškite – nepatikėsiu. Ir kam tada reikalingas KT puslapis JAV LB tinklalapyje, kur dar ir šiandien (lapkričio 17-ąją) tebesipuikuoja pasenusi ir visus klaidinanti informacija?

Pagaliau juk ne viena pirmininkė

sudaro Kultūros tarybą. O kur dar poetų kūrybą vertinusi kompetentinga komisija? Beje, čia aš irgi drįsiu kai kuo suabejoti – iš 45 poetų, dalyvavusių konkurse, neatsirado nė vieno, verto pirmos vietos? Esu šokia tokia šios srities specialistė, kaip sakoma, baigusi mokslus, tad mano nuomone, jau mūsų apylinkės poetės eilėraščiai, nusiųsti konkursui, buvo tikrai verti dėmesio, o jei ji nieko nelaimėjo, tai reiškia, kad buvo ir daug geresnių! Reiškia, kad konkursui poetai atsiuntė tikrai puikios poezijos! Ir iš jų nebuvo nė vieno, verto pirmos vietos? Neįtikėtina! Suprantu, kad kartais atsiųsti kūrinių gali neatitikti tam tikrų, iš anksto paskelbtų kriterijų, bet šiame konkurse jokie papildomi kriterijai nebuvo nurodyti. O parašyti, kad „komisija nerado pirmos vietos verto eilėraščio“, mano nuomone, tolygu spjūviui į sielas visiems 45 poetams bei jų gerbėjams.

Beje, pati esu dalyvavusi AL rašinio konkurse ir, nors nieko nelaimėjau, džiaugiausi dalyvavusi, nes viskas buvo aišku, skaidru ir laiku paskelbta. Mūsų mokyklos mokiniai jau antri metai dalyvauja Švietimo tarybos organizuojamame piešinių/rašinių konkurse. Ten laureatų būna ne 2 ar 3, o gerokai daugiau, bet organizatoriai suranda laiko ne tik atsiųsti informaciją bei laimėtus prizus, paskelbti komentarus ir geriausius kūrinius spaudoje, bet ir padėkoja visiems konkurso dalyviams.

Šių metų pavasarį visi vaikai, atsiuntę savo kūrybą konkursui, buvo apdovanoti nuostabiomis trispalvėmis apyrankėmis. Visi – ir mokiniai, ir mokytojai – pasijutome tokie laimingi, tokie gerbiami ir mylimi. Ir kaip tai skatina ir toliau visur dalyvauti! Bet tik ne šios kadencijos Kultūros tarybos skelbiamuose renginiuose, nes lygiai taip pat nesėkmingai, kaip ir apie minėtą poezijos konkursą, jau bene nuo rugpjūčio mėn. bandau gauti informacijos apie būsimą XII Teatro festivalį. Dabar jau tikiu – greičiausiai sužinosime tada, kai viskas bus pasibaigę arba per vėlai, kad spėtume tame festivalyje sudalyvauti.

Danutė Balčiūnienė
Floridos Pietvakarių apylinkės
pirmininkė

Dėl Poezijos konkurso premijų komentarų

Labai gaila, kad dėl tokio puikaus JAV LB Kultūros tarybos sumanymo skelbti Poezijos konkursą ir mėginti surasti, kur slypi poeziją rašantys asmenys, ir juos paskatinti rašyti, kilo toks susijaudinimas ir piktumas. Turiu sutikti, kad buvo viešos informacijos stoka ir konkurso premijų pranešimai vėlavo kelias savaites. Nuo rugsėjo 25 d. iki spalio 10 d. buvau išvykusi į Lietuvą, kur dalyvavau keliose konferencijose Vilniuje. Grįžusi iš Lietuvos paruošiau Poezijos konkurso žiūri komisijos pranešimą ir spalio 18 d. e-paštu išsiunčiau žinutę spaudai apie Poezijos konkurso premijų įteikimą per ruošiamą Poezijos vakarą (J. Aisčio) Washington, DC, taip pat JAV LB tinklalapiui (tinklalapio redaktorė irgi buvo išvykusi į Lietuvą). Tas pranešimas buvo išspausdintas „Drauge“ spalio 23 d. ir „Amerikos lietuvių“

spalio 20 d. sutraukta žinute, apie kurią Gulbinaitė rašo savo laiške. Dėkoju spaudai už pranešimą, nes ji atlieka labai vertingą darbą, informuodama visus, kurie ją prenumeruoja ir skaito. Spalio 22 d. e-paštu vėl išsiunčiau platesnį pranešimą spaudai („Draugui“ ir „AL“ bei anksčiau minėtam tinklalapiui) su Poezijos konkurso laureatų pristatymu ir jų eilėraščiais. „AL“ šį pranešimą paskelbė lapkričio 10 d., o „Draugas“ – lapkričio 13 d.

Gaila, kad nekantriai laukiantys Poezijos konkurso dalyviai nesulaukė laiku paskelbtų konkurso rezultatų. Tikėjau, greitai laiku parašyti ir išsiųsti padėkos laiškus 44 dalyvavusiems Poezijos konkurse, kurie netapo laureatais, nors ir pavėluotai padėkoti už jų entuziastišką dalyvavimą.

Dėl tik dviejų premijų paskyrimo

susirašinėju su Konkurso komisi-ja, bet galop turėjau sutikti su jų sprendimu. Poezijos konkurso žiūri komisijoje dalyvavo tikrai profesio-nali grupė žmonių, kurie yra lite-ratūros ir lituanistikos ekspertai, pasižymėję savo srityse. Dėkoju jiems už įdėtą darbą dalyvaujant šiame Poezijos konkurse. Tikiuosi, kad komisijos nariai turės progos plačiau pasisakyti apie jų Poezijos konkurso vertinimą ir sprendimą.

Čiurlionio galerijos (Čikagoje) valdybos skelbtą dailės konkurso pranešimą įdėjome JAV LB tin-klalapyje, Kultūros tarybos skyriuje, norėdami, kad kuo daugiau meni-ninkų apie tai sužinotų. Dėkoju

galerijos direktorei Laimai Apanavi-čienei, kad tokį konkursą paskelbė, ir galiu tik pasidžiaugti, kad skatinama meninė veikla.

Kviečiu tuos, kurie turi kla-simų dėl kultūrinės veiklos, susisiekti su Kultūros taryba. Tikiuosi, kad galėsime bendradarbiauti ir kartu bendrom jėgom atlikti kuo daugiau labai reikalingų darbų.

Dalė Lukienė
JAV LB Kultūros tarybos

pirmininkė
15100 Interlachen Dr., Apt. 526
Silver Spring, MD 20609
(301) 598-6657
dalelukas@verizon.net

JAUNIMO CENTRUI ČIKAGOJE — 50 METŲ Pedagoginis lituanistikos institutas

Pedagoginio lituanistinio instituto rektorius ir steigėjas Domas Velička (kairėje), 1971 m.

STASĖ PETERSONIENĖ

Pedagoginis lituanistikos institu-tas susijęs su nuo 1958 m. gražiai vei-kiančia Čikagos aukštesniąja litu-anistine mokykla. Tais metais du tos mokyklos mokytojai – Domas Velička ir Aleksandras Dundulis – pradėjo organizuoti Aukštuosius pedagogi-nius lituanistikos kursus. Kursų tik-slas – suteikti daugiau lituanistinių žinių baigusiems aukštesniasias litu-anistines mokyklas ir paruošti jaunus mokytojus išeivijos lietuviškoms mokykloms.

Kursų vadovas buvo dr. Albinas Liaugminas, pavaduotojas mok. Alek-sandras Dundulis. Nuo 1960 m. kur-sai perorganizuoti ir pavadinti Peda-goginiu lituanistikos institutu. Insti-tuto rektorius dr. Albinas Liaugmi-nas, dieninio skyriaus direktorius Domas Velička, sekretorius Aleksan-dras Dundulis.

Pedagoginio instituto rektoriai yra buvę šie asmenys: prof. dr. Albi-nas Liaugminas (1960-1963), kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC (1963-1969), prof. dr. Petras Jonikas (1969-1978), prof. dr. Jonas Puzinas (1979). Nuo 1979 m. ir dabar – prof. dr. Jonas Račkauskas.

Pedagoginiame lituanistikos insti-tute dėstoma lietuvių kalba ir lite-ratūra, Lietuvos istorija, kultūros istorija, kalbos kultūra, pedagogika, metodika, žurnalistika, Lietuvos geografija, tautosaka ir tautotyra.

Kartais būdavo epizodinių kursų, pvz., vertimo mokslas, kaimyninių kraštų istorija.

Pedagoginiame lituanistikos insti-tute mokomasi 3 metus, norint gau-ti diplomą su teise dėstyti aukštes-nėse lituanistinės mokyklos klasėse ir 2 metus, norint gauti diplomą su teise dėstyti pradinėje mokykloje. Abiejų kursų studentai turi atlikti mokyklinę praktiką.

Pedagoginis lituanistikos institu-tas yra išleidęs daug religijos, pedago-ginės, istorijos ir kalbos bei literatū-ros mokomosios medžiagos

Įkūrus PLI, jos globėjai buvo tė-vai jėzuitai. Jie davė patalpas ir tai buvo didelė pagalba. Sudarytas Glo-bos komitetas, kurio pirmininkas – kun. Br. Krištanavičius, SJ. Komite-tui priklausė konsulas dr. P. Daužvar-dis, prof. dr. M. Kriščiūnas, Lietuvių bendruomenės pirm. J. Tamulis, kun. dr. Kubilius. Jie surinkdavo pinigų instituto išlaidoms. Vėliau labai dide-lis instituto mecenatas buvo Tautinis akademinis sambūris. Tai tautininkų sambūris. Per 30 metų jie kasmet insti-tutui įteikdavo 1,000 dolerių. Dar vėliau atsirado Lietuvių fondas. Jo pašalpos beveik užteko sumokėti nuomą Jaunimo centrui.

Pedagoginis lituanistikos institu-tas suteikė studentams labai daug mokslinių, lituanistinių žinių, taip pat prisidėjo ir prie lietuviškumo ug-dymo ir įdiegė daug meilės tėvų žė-me Lietuvai. **Nukelta į 8 psl.**

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PATARKITE, KAIP GAUTI LIETUVŲ KUNIGĄ MARQUETTE PARK PARAPIJAI

Švč. Mergelės Marijos gimimo parapija yra visų lietuvių pasididžia-vimas, nes šie Dievo namai yra skirtingi nuo seniau statytų. Prelatas Jurgis Paškauskas, gavęs leidimą iš Čikagos vyskupijos, pasikvietęs ar-chitektą Muloką, pastatė lietuvių širdžiai mielus Dievo garbinimo namus. Ši bažnyčia yra skirtinga tuo, kad neturi nustatytų parapijoms ri-bų. Jos paskirtis aptarnauti lietuvius, kad ir kur jie būtų.

Šiuose didinguose Dievo namuo-se klebonavo lietuviai klebonai, turė-davo lietuvius kunigus padėjėjus, va-dinamus vikarais.

Ankstyvesniems klebonams išė-jus į pensiją, buvo paskirtas kitas ku-nigas, kuris tęsia pirmtakų darbą ir atnašauja šv. Mišias lietuviškai bei išlaiko gražų bažnytinį chorą, kuris džiugina parapijiečių lietuviškas šir-dis.

Palengvinti katekizacijos darbą, klebonui buvo skirti jauni, lietuviš-kai kalbantys vikarai, bet jų tarnys-tės laikui užsibaigus, jie išvyko į jiems paskirtas vietas toliau skelbti Kristaus mokslo.

Kad parapijos lietuviškumas nenukentėtų, klebonas lietuviškoms pamaldoms pasikviečia lietuvius

kunigus. Svečias kunigas, atnašavęs šv. Mišias, išvyksta į savo vietovę, parapija lieka be jauno lietuvių kuni-go, kuris galėtų jiems patarti religi-niuose reikaluose. Susidaro didelė skriauda parapijiečiams. Nukentia ir išpažinčių klausimas. Jauno kunigo buvimas pritraukia parapijiečius.

Kyla didžiulis klausimas, kodėl prel. Putrimas, Lietuvos vyskupai neparūpina šiai parapijai, jauno ir mokačio bendrauti su parapijiečiais lietuvių kunigo, kuris galėtų vesti katekizaciją naujai atvykusiems, čia jau gyvenantiems ir organizuoti kata-likšią veiklą lietuvių kalboje?

Kaip tenka girdėti, nemažas skaičius lietuviškų parapijų Ameri-koje gavo iš Lietuvos kunigus savo parapijoms. Kodėl yra skriaudžiama Švč. Mergelės Marijos gimimo parapi-jai, esanti Marquette Park pašonėje?

Kreipiamės į lietuvių visuomenę, prelata Putrimą ir Lietuvos vysku-pus, prašydami patarimo, kaip išs-pręsti šį keblų klausimą. Kodėl pa-liekamas nuošalyje Čikagos kardino-las, jeigu su žemesniais negalima rasti bendradarbiavimo?

Antanas Paužuolis,
šios parapijos parapijietis

NUSIVYLIMAS DĖL NEŽINOJIMO

Ramunė Kubiliūtė 2009 m. lap-kričio 23 dienos „Draugo“ laiškų skyriuje rašo: „Draugo“ kultūrinis priedas yra unikalus... tačiau truputį nusivyliau straipsniu apie Strolių šeimą, kuris pasirodė 'Draugo' kultū-riniame priede š. m. lapkričio 10 d.' Toliau ji rašo: „Suprantu, kad kultū-rinis priedas dabar redaguojamas Lietuvoje. Suprantu, kad praneši-mo/straipsnio autorė gyvena Lietu-voje.“

Netiesa, turiu pabrėžti, kad straipsnio autorė Giedrė Stankū-nienė gyvena ne Lietuvoje, bet yra užaugusi ir gyvena Amerikoje, čia baigė mokslus, yra JAV LB veikėja, dalyvauja A.P.P.L.E. organizacijoje ir dažnai keliauja į Lietuvą. Giedrė

Stankūnienė buvo paprašyta JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės Dalės Lukienės skaityti paskaitą Lietuvoje, archyvarų suvažiavime, apie muziką Juozą Strolį. Straipsnio tikslas net nebuvo rašyti apie šeimą. Ji tik trumpai paminėjo ir jo sūnus, neišryškin-dama kiekvieno atskirai nuopelnų muzikos pasaulyje.

Nors „Draugo“ kultūrinio priedo redaktorė Aldona Žemaitytė gyvena Lietuvoje, ji yra gerai susipažinusi su išeivija. Ji stengiasi kuo daugiau gauti rašinių iš išeivijos, tačiau tenka apgailestauti, kad išeivijoje yra likę mažai rašančiųjų.

Marija Remienė,
„Draugo“ leidėjų tarybos direktorė

DĖL PALANKESNĖS APLINKOS

Šių metų spalio mėnesį per tele-vizijos programą „Panorama“ buvo pranešta apie Rytų Žemaitijoje Kel-mės rajone esantį kiaulių ūkį, nu-baustą už aplinkos teršimą srutomis. Ši žinia mane itin sudomino, nes Šiluvos šilinių atlidų metu rugsėjo mėnesį praleidau keletą dienų šioje Tytuvėnų regioniniame parke esan-čioje apylinkėje. Šis keliolikos tūks-tančių hektarų parkas yra sukurtas siekiant išsaugoti Tytuvėnus iš visų pusių supančius kalvotus, pelkėtus, ežeringus, upėmis bei piliakalniiais gausius gamtovaizdžius. Taip pat ir Šiluvos ir Tytuvėnų apylinkėse išlikusius senovinius paminklus.

Teko ne tik mėgautis gražia gamta, bet ir patirti šios nuostabios gamtos teršimą. Teko kvėpuoti nosį

kutenantį, srutomis dvokiantį orą ir netoli komplekso išvysti pilną griovį juodų srutų, kurios ne tik persunkia gretimais laukais, bet ir patenka per sraunų upeliuką į šniokščiantį Du-bysos intaką Gryžuvą, o per ją vos už poros kilometrų pasiekia Maironio apdainuotą Dubysą. Vietiniai gyven-tojai baiminasi dėl tokio nepažaboto, sveikatai kenkiančio gamtos teršimo ir pergyvena, kad tai nesužlugdytų šio rajono turizmo galimybių.

Problema kyla dėl nepakanka-mai tobulų valymo įrengimų, kurie neatitinka Europos Sąjungos (ES) nustatytų normų, kaip reikalaujama tokiose valstybėse kaip Danija. Grei-čiausiai dėl tokių suvaržymų danai neatsitiktinai įsitaisė ūkininkauti Lietuvoje, **Nukelta į 8 psl.**

MIESTO PANORAMA

Steve Fossett aistra buvo lėktuvai ir oro balionai.

Teismo prašoma Steve Fossett paskelbti mirusiu

Aštrių pojūčių mėgėjo milijonieriaus Steve Fossett žmona Peggy pirmadienį kreipėsi į teismą, kad šis teisiškai pripažintų jos vyrą mirusiu. California gimęs, tačiau Čikagoje turintis susikrovęs visame pasaulyje išgarsėjęs milijonierius dingo be žinios rugsėjo 3 d. Tadien jis vienmotoriu lėktuvu pakilo iš nedidelio oro uosto Yerington, Nevada, ir nuo to laiko piloto niekas nematė. Jo kūnas ar lėktuvo nuolaužos iki šiol nerasti, nors buvo mestos milžiniškos pajėgos surasti dingusį pilotą.

Minėtas skrydis buvo nedidelis eilinis pasiskraidymas, kuriam S. Fossett neteikė jokios išskirtinės reikšmės. Manoma, kad su savimi jis neturėjo nė laikrodžio, ką jau kalbėti apie rimtesnius prietaisus, tokius kaip parašiutas.

Teismo priimta nutartis dėl asmens mirties leistų jo žmonai perimti turto valdymą. 63 metų verslininko turtas vertinamas milijonais dolerių.

Naujas moterų sveikatos tyrimų institutas

Moterų ir vyrų organizmai yra

be galo skirtingi. Pavyzdžiui, moterys greičiau atsibunda po anestezijos, bet jų organizmai kur kas lėčiau apdoroja alkoholį nei vyrai. Norėdami išstudijuoti tik moterims būdingus su sveikata susijusius ypatumus, Northwestern University įkūrė 3 milijonų JAV dolerių vertės Moterų sveikatos tyrimo institutą.

Ilgą laiką moterys nebuvo įtraukiamos į daugelį medicininių tyrimų. Laikytasi nuomonės, kad nuolatiniai, su menstruaciniu ciklu susiję hormonų pokitimai moterų organizme komplikuoja medicininius tyrimus. Taip pat baimintis, kad eksperimentinių vaistų veikimo tyrime dalyvaujančiai moteriai netikėtai pastojus, tie vaistai gali pakenkti tik ką užsimezgsusiai naujai gyvybei.

Tačiau viskas pasikeitė 1990 metais, kai šalies valdžia įsteigė vadina Moterų sveikatos biurą ir pradėjo reikalauti, kad į valdžios finansuojamus klinikinius tyrimus būtų įtraukiamos moterys bei įvairios mažumos.

Dabar kai kurie ekspertai teigia, kad vyrai gali likti nuskriausti: krūtų ties vėžio tyrimai gauna daugiau finansinės paramos ir dėmesio nei prostatos vėžio, taip pat niekas nusteigia Vyrų sveikatos biuro.

Lyginant moterų ir vyrų sveikatą, nustatyta įdomių faktų. Kur kas daugiau moterų suseraga tokiomis chroniškėmis ligomis kaip artritas, osteoporozė, išsėtinė sklerozė, tulžies akmenų, miego bei valgymo sutrikimu. Tačiau didesnis procentas vyrų miršta nuo pagrindinių dešimties mirtį sukeliančių ligų, o moterys gyvena apie 6 metus ilgiau nei vyrai.

Atvirukai laimi

Kaip manote, kokia prekė, kuri atrodo visiškai paprastai ir neturi nieko bendro su naujausiais technologijomis, yra geidžiama kaip niekas kitas. Ogi — atvirukai. Paprasčiausias perpus sulenktas popieriaus lapas, kurį visi vadina atviruku, šluojamas nuo parduotuvių lentynų, ypač šiuo metų laiku. Pagal Jungtinių Valstijų pašto paskaičiavimus, apie 20 milijardų atvirukų, laiškų ir siuntinių bus pristatyta į žmonių namus tarp Padėkos dienos ir Kalėdų. Nors šiais laikais gausu daug privatumo turinčių nemokamai elektroniniu paštu persiunčiamų atvirukų, tradicinių popierinių atvirukų populiarumas nė kiek nesumažėjo. Elektroninės atvirukų versijos nekonkuruoja su tradiciniais popieriniais atvirukais — tai tiesiog absoliučiai skirtinga sveikinimo perdavimo priemonė.

Nauja apylinkė miesto aplinkos mėgėjams

Millennium Parkui atitenka visa šlovė ir turistų srautai, tačiau paėjus vieną kvartalą į šoną yra kita žalia erdvė, skatinanti didžiausią ekonominę Čikagos centro augimą per pastutinius 20 metų. Tai — 6 akrų parkas, kol kas bevardis, savo viliojančia ramybe pritraukiantis namų pirkėjus. Aplink šį parką dygsta dangoraižiai su juose įrengiamais butais. Šis projektas iš viso turėtų pritaukti apie 4 milijardus JAV dolerių privačių investicijų.

Šis naujai besivystantis gyvenamasis rajonas kol kas vadinamas Lakeshore East. Čia planuojama įrengti 4,950 namų, taip pat viešbučių kam-

barių ir daugiau nei 28 akurus žemės skirti prekybininkams. Žemės sklypas yra greta Lake Shore Drive tarp Wacker ir Randolph gatvių. Laikantis sutarties sąlygų tarp Megallan ir miesto valdžios, kuri buvo sudaryta 2001 metais, apie 40 procentų žemės sklypo liks neapstatyta. Septyni iš planuojamų 18 procentų daugiaaukščių jau yra pastatyti arba statomi. Žemi, vadinami „parko namai“, kurių pradinė kaina yra 1.6 milijono JAV dolerių, taip pat statomi šiuo metu. Artimoje ateityje bus pradėdama statyti naują mokyklą, talpinsiančią 400 mokinių.

Neregėti konkursai

Rodos, neseniai stebėjomes dėl padidėjusio paskutiniųjų klasių moksleivių dėmesio pasiruošimui standartizuotiems testams, kuriuos būtina išlaikyti, norint pakliūti į universitetą. Tačiau testų karštinė apima net visiškai jaunus moksleivius — septintokus. Taip atsitiko dėl to, kad vietų skaičius aštuoniose aukščiausio lygio valstybinėse mokyklose, specifiskai ruošiančiose mokinius universitetui (College Prep High Schools), yra ribotas.

Šiomet konkursas į vieną tokios mokyklos vietą — 30 kandidatų. Kad atrinktų geriausius, mokyklos priverstos organizuoti testus. Supratę, kad geri rezultatai — vienintelis būdas patekti į išsvajotą mokslo instituciją, moksleivių tėvai stengiasi nieko nepalikti atsitiktinumui. Jie moka privatiems mokytojams po 100 dolerių už valandą. Jie leidžia savo atžalas į parengiamuosius kursus, kuriuose pasiruošimas vieno dalyko egzaminui kainuoja 350 dolerių ir daugiau.

Mokytojai nejuokais susirūpino, kad tokia sistema naudinga turtinčiausių tėvų vaikams, kurie gali jau septintoje klasėje pradėti samdyti privačius mokytojus.

Sunkiau besiverčiantys tėvai ne visuomet gali sau leisti mokėti už vadovėlius, reikalingus, kad vaikas bent susipažintų su stojimo į universitetą tvarka. Tačiau, kaip pripažįsta pedagogai, konkurencinėje aplinkoje nieko pakeisti negalima.

„Brazauskininkai“ nesiryo mesti iššūkio G. Kirkilui

Atkelta iš 1 psl.

V. Andriukaitis yra viešai suabejojęs dėl to, kad projekte be jokio konkurso atsidūrė „Vilniaus prekybos“ grupė, ir dėl to, kad jie ir pasiūlė kurti vadinamąjį „trigalvį slibiną“ atominei statyti.

Politikas pirmadienį paslaptingai buvo užsiminęs apie Seimui nurodinėjančius asmenis ir oligarchijos palaiminimą.

V. Andriukaitis teigė savo partijos bičiuliams išsiuntinėjęs „sukrečiantį“ laišką apie steigiamą nacionalinį investuotoją ir ragino šaukti neeilinį Socialdemokratų partijos tarybos susiėjimą.

Tuo tarpu „Lietuvos rytas“ antradienio numeryje pastebi, kad pastaruoju metu iš visų pusių atakuojamas Socialdemokratų partijos vadovas premjeras Gediminas Kirkilas kol kas tvirtai sėdi savo postuose.

Nors kalbama, kad jo vadovaujamą partijos gretose stiprėja nepasitenkinimo bruzdesys, atviro iššūkio

kol kas nedrįstama mesti.

Dienraščio teigimu vakarykščio prezidento posėdžio išvakarėse labiausiai G. Kirkilui turėjo kelti nerimą partijos užkulisiuose stiprėjantys nepasitenkinimo balsai dėl bendros Vyriausybės politikos.

Kai kurie socialdemokratai — pirmiausia A. Brazauskos šalininkai — neoficialiai teigia, kad premjeras sunkiai susitvarko su politiniais iššūkiais. O tai gali pakenkti partijos įvaizdžiui.

Vis dėlto vienintelis socialdemokratas, kuris drįso atvirai sukritikuoti Vyriausybę dėl energetikos politikos, buvo jau senokai bet kokią įtaką partijoje praradęs jos vicepirmininkas Vytenis Andriukaitis.

Kaip pranešta, V. Andriukaitis, savo partijos bičiuliams išsiuntinėjęs „sukrečiantį“ laišką apie steigiamą nacionalinį investuotoją, ragina šaukti neeilinį Socialdemokratų partijos tarybos susiėjimą.

Sovietinių laikų imitacija.

Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

„1984“: pramoga režimo dvasioje

Vilnius, lapkričio 27 d. (Alfa.lt) — „XXVI SSKP suvažiavimo nutarimus — į gyvenimą“ — šis sovietinis lozungas lankytojus pasitinka vos 25 kilometrai už Vilniaus, Nemenčinės miškuose esančio bunkerio teritorijoje. Pora valandų žmonės varinėjami po propagandines patalpas, medicinos apžiūros ir tardymo, bei specia-

liojo režimo zonas, verčiami giedoti sovietinį himną. Ir visa tai — savo noru, netgi susimokėjus 120 litų.

Tai — „1984 — išgyvenimo drama“. Projekto sumanytojai viliasi, kad aliuizija į rašytojo George Orwell romaną „1984“ priviliuos sovietmečio nepatyrusį jaunimą ir „tamsiojo turizmo“ ištroškusius vakariečius.

Pasaulyo naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Paryžiaus priemiesčiuose — masinės riaušės

Prancūzijoje — vėl neramumai.

Paryžius, lapkričio 27 d. (AFP/BNS) — Prancūzijos policija antradienį, po masinių nakties riaušių, per kurias buvo sužeisti 64 pareigūnai, sustiprino saugumą.

Riaušės Paryžiaus priemiesčiuose, kurios prasidėjo po to, kai per avariją žuvo du paaugliai, vyko antrą naktį iš eilės.

Anksti antradienį virš Vilje le Bele, esančio 20 km į šiaurę nuo Paryžiaus, skraidė sraigtasparnis, „kad būtų nustatyti neramumus kurstantys žmonės“, sakė vienas policijos pareigūnas.

Smurtas šiame priemiestyje prasidėjo sekmadienį, po avarijos, per kurią žuvo du paaugliai, važiuavę motociklu ir atsitrėkę į policijos automobilį. Riaušės greit išplito į aplinkinius rajonus.

Šaltinis policijoje antradienį sakė, kad pirmadienio vakarą Vilje le Bele ir dviejuose gretimuose priemiesčiuose per naujus susirėmimus su įpykusiais jaunuoliais buvo sužeisti 64 pareigūnai ir kad penki jų yra kritiškos būklės.

„Vienas policininkas didelio kalibro kulka sužeistas į petį“, — sakė saugumo pareigūnas, bet pridūrė, kad „jokie gyvybiniai organai nebuvo pažeisti“.

Vėlai pirmadienį Vilje le Bele maždaug 100 jaunuolių, kurie slėpėsi už šiukšlių dėžių, svaidė visokiausius daiktus į 160 policininkų, kurie atsakė guminėmis kulkomis ir ašarinėmis dujomis.

Kitose priemiesčiuose riaušiniškai buvo ginkluoti Molotovo kokteiliais, buteliais su rūgštimi ir beisbolo lazdomis, pranešė policija, kuri

nurodė, kad buvo padegti 63 automobiliai ir penki pastatai.

Po sekmadienio vakaro neramumų, dėl kurių šalis ėmė nuogąstauti, kad gali pasikartoti 2005 metais visoje šalyje vykusios riaušės, prezidentas Nicolas Sarkozy paragino laikytis rimties.

Lankydamasis Bejing N. Sarkozy paragino „visas šalis nurinti, o teismų sistemą — nuspręsti, kas yra atsakingas“.

Pirmadienį Lonžiumo ir Grigbi priemiesčiuose buvo padegti autobusas, kuriame tuo metu keleivių nebuvo, ir sunkvežimis, sakė šaltiniai policijoje.

Vilje le Bele taip pat buvo padegti vaikų darželis, vairavimo mokykla ir grožio salonas, sakė liudininkai. Jaunuoliai akmenimis apmėtė policijos automobilį ir gaisrininkų mašiną, be to, išplėšė dar vieną automobilį.

Po minėtos dviejų paauglių gyvybių pareikalavusios avarijos prokurorė Marie-Therese Givry nurodė policijai atlikti vidaus tyrimą dėl „netyčinio nužudymo per neatsargumą ir pagalbos nesuteikimo pavojuje atsidūrusiems asmenims“.

Vėliau kalbėdamasi su žurnalistais ji sakė, jog liudininkai patvirtino policijos pareigūnų versiją, kad motociklas, kuriuo važiuavo du jaunuoliai be šalmų, rėžėsi į jų automobilio šoną. Pareigūnai tuo metu vykdė įprastą patruliavimo užduotį.

Policija ir politikai perspėja, kad net praėjus dvejiems metams po 2005-ųjų riaušių, kurios kilo žuvus dviem nuo policijos bėgusiems jaunuoliams, Prancūzijos priemiesčiai vis dar yra pavojingas židynys.

Į Gruzijos prezidento postą — 22 kandidatai

Dvidešimt du žmonės panorą tapti Gruzijos prezidentu. Pirmadienio vakarą baigėsi paraiškų pateikimo laikas norintiesiems dalyvauti pirmalaikiuose rinkimuose, kurių datą pirmadienį patvirtino parlamentas.

Kaip pranešė CRK pirmininkas Levan Tarchnišvili, kandidatais prezidento rinkimuose sausio 5 dieną bus įregistruoti tie iš 22 pretendentų, kurie per 10 dienų pateiks į CRK po 50,000 rinkėjų parašų.

Iki gruodžio 5 dienos partijos ir iniciatyvinės grupės turi pateikti parašus, per dvi dienas CRK patikrins,

ar jie teisingi, ir duos tris papildomas dienas rastoms klaidoms ištaisyti.

Pasak L. Tarchnišvili, tarp kitų paraiškas į CRK padavė Michail Sakašvili — jis yra valdančiosios partijos „Vieningas nacionalinis judėjimas“ kandidatas.

Taip pat prezidentu nori tapti Bari Patarkacišvili — jį iškėlė iniciatyvinė grupė.

Radikalios Nacionalinės opozicinių partijų tarybos bendras kandidatas bus Levan Gačėčiladze, kurio paraišką pateikė į Nacionalinę tarybą įeinantis politinis judėjimas „Laisvė“.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijos užsienio reikalų ministerijoje dirba 300–400 žmonių, kurie sovietiniais laikais baigė Maskvos diplomatinę mokyklą ir kurie sudaro beveik pusę šalies karjeros diplomatų, rašo dienraštis „Rzeczpospolita“. Dienraštis nurodo, jog Lenkijos diplomatijos tarnyboje dirba maždaug 4,000 žmonių, kurių tik 800 turi diplomatinį rangą. Beveik pusę jų yra baigę Maskvos tarptautinių santykių institutą. 2006 metų pradžioje, kai Lenkijos premjeras buvo Jarosław Kaczyński, visi šios mokyklos absolventai buvo įtraukti į asmenų, turinčių netekti aukštų postų Užsienio reikalų ministerijoje, sąrašą. Po kelių mėnesių ministerijoje prasidėjo diplomatų atleidimai ir perkėlimai į žemesnes pareigas. Dabartinis užsienio reikalų viceministras Ryszard Schnepf mano, jog niekas negali būti diskriminuojamas vien todėl, kad baigė tą ar kitą mokyklą, ir pridūrė, jog vienintelis kriterijus parenkant kadrus turi būti profesionalumas ir ištikimybė tėvynei.

Gamintojai ir prekybininkai Lenkijoje trina iš džiaugsmo rankas — šalies gyventojus apėmė pirkimo šėlsmas. Lenkijos vyriausiosios statistikos valdybos duomenimis, spalio mėnesį, palyginti su tuo pačiu mėnesiu pernai, mažmeninė prekyba išaugo 19,4 proc. Ypač daug lenkų perka lengvuosius automobilius ir motociklus — per metus jų pardavimas padidėjo 41,4 proc. Žmonės daugiau perka maisto produktų, gėrimų ir tabako gaminių, kurių spalį parduota beveik 27 proc. daugiau.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV karinės pajėgos planuoja modernizuoti savo GPS palydovinės navigacijos technologiją, kad šioji būtų geroai pranašesnė už ką tik būtiną finansavimą pelniusių konkuruo-

jantį Europos „Galileo“ projektą. Europos Sąjungos (ES) įstatymų leidėjai sutarė 2008 metų biudžete numatyti stringančiam „Galileo“ palydovinės navigacijos projektui 2,4 mlrd. eurų (3,5 mlrd. JAV dolerių) finansavimą. Tuo tarpu JAV jau rengia trečiąją GPS sistemos kartą ir šį atnaujinimą vadina reikšmingiausiu per visą GPS istoriją.

JAV viceprezidentas Dick Cheney pirmadienį gydėsi dėl širdies plakimo sutrikimo, kuris buvo pastebėtas atliekant tyrimus dėl nepraeinančio kosulio po peršalimo, sakoma jo sekretoriato pranešime. „Normaliam ritmui atkurti buvo panaudotas elektros impulsas. Procedūra praėjo sklandžiai ir be komplikacijų. Viceprezidentas grįžo namo ir vėl normaliai dirba Baltuosiuose rūmuose“, — sakoma pranešime. 66 metų D. Cheney, kuris ir anksčiau turėjo rimtų problemų su širdimi, dėl prieširdžių virpėjimo buvo nuvykęs į George Washington universitetinę ligoninę.

NEW YORK

„Citigroup“, antra pagal rinkos vertę JAV finansų grupė, vėl planuoja mažinti darbo vietų skaičių, nors vos prieš septynis mėnesius paskelbė apie 17,000 darbuotojų atleidimą. CNBC verslo kanalo pranešimu, „Citigroup“, kuriai dėl krizės hipotekos rinkoje teko nurašyti milijardų JAV dolerių vertės turto, planuoja antrą atleidimų bangą. Cituodamas šaltinius, CNBC pranešė, kad gali būti atleista iki 45,000 darbuotojų. „Citigroup“ šiuo metu dirba 275,000 žmonių. „Citigroup“ atstovas teigė, kad bankas ieško būdų mažinti išlaidas.

RUSIJA

MASKVA

Suomija neketina prisijungti prie dujotiekio „Nord Stream“, pareiškė duodamas interviu agentūrai „Interfax“ Suomijos ministras pirmininkas Matti Vanhanen. Kalbėdamas apie projekto „Nord Stream“ įgyvendinimą Suomijos premjeras pabrėžė, kad Suomija jau gauna visą reikiamą dujų kiekį šiandien turimais kanalais. „Suomija viliasi, jog įgyvendinant projektą nebus pažeista Baltijos regiono ekologija“, — sakė jis.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Laiškai, nuomonės, komentarai

DĖL PALANKESNĖS APLINKOS

Atkelta iš 5 psl. kur įstatymai vis dar apeinami. Šis didelis danų komercinis kiaulių ūkis yra iš dalies finansuotas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, gautomis pateikus pažymą iš Aplinkos apsaugos ministerijos regioninio departamento, patvirtinančią, kad įgyvendintas projektas atitinka ES nustatytus aplinkosaugos reikalavimus. Komplexas privalėjo turėti tobulą europietišką nuotekų valymo sistemą prieš gaunant leidimą. Jeigu Aplinkos apsaugos ministerija pagrįstai išduotų tokias, kaip čia minima, pažymas, tai tokių gamtą žlugdančių įvykių Lietuvoje neįvyktų, be to, ministerija išvengtų kritikos, nebūtų įtarinėjama kyšininkavimu dėl neteisėtai išdavinių leidimų. Jei sovietmečiu

šioje vietovėje gamta buvo teršiama dvylikos tūkstančių kiaulių, tai dabar, ES sudėtyje, teršiama tris kartus daugiau, kaip prie kiaulių ūkio vartų byloja lenta su užrašu: „Komplekso met. pajėgumas 35,000 vnt. bekonių per metus.“

Apylinkės gyventojai piktnasi valdžios ponais Vilniuje, kai šie neužuosdami tos smarvės neišgirsta jų balso iš provincijos, kad leidžia nioti kraštą. Neužtenka pasitenkinti pinigėmis bandomis, reikia, mažinant kenksmingas medžiagas ir norint įgyvendinti palankesnę aplinką, reikalauti iš gamtos pažeidėjų tobulėsių valymo įrengimų.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

PALIKIT JŪROS PĖSTININKUS TEN, KUR JUOS RADOT

Jau kuris laikas kaip „Drauge“ vis minimi kažkokie „jūrų pėstininkai“. Angliškai – tai „naval infantry“. Bėda, kad tokių Amerikoje išvis nėra ir niekad nebuvo.

Yra tikrai U.S. Marine Corps, arba marinai, kaip „Drauge“ ir kitoj lietuviškoj spaudoj („Karyje“ ir t.t.) per dešimtmečius buvo vadinami. Angliškai „Marine“ rašoma su didžiąja raide, nes žodis turi keletą prasmų. Pvz., „marine engineer“ yra laivų inžinierius, bet „Marine engineer“ – tai vyras, tarnaujantis U.S. Marine Corps inžinerijos dalinyje.

JAV marinai yra seniausia Amerikos kariuomenės šaka, įkurta 1775 m. lapkričio 10 d. – anksčiau nei nei Amerikos nepriklausomybės buvo paskelbta. Iš pradžių marinai tarnavo ant didesnių karo laivų kaip snaiperiai ir išsikėlė į krantą jėga. Vėliau saugojo laivyno bazines ir pasiuntinybes užjūryje. Dar vėliau tapo amfibinio karo specialistais.

Nuo pat pirmojo išsikėlimo 1776 m. Bahamų salose, kur marinai atėmė iš anglų du fortus, jie pasižymėjo visur ir visada: kare su Tripolitijos piratais (1801), su Meksika (1846), su konfederatais pilietiniame kare, su Ispanija Kuboj (1898), Filipinuose ir kitur. Vien Kinijoje marinai yra kovoje ir ištarnavę virš 20 metų. O kada Amerikos publika šoko čarlestoną ir gerė voniose pasigamintus alkoholinius birzgalus, marinai kovojo antrame dešimtmetyje Nikaragvoje, Dominikonų Respublikoje ir Haiti. Abiejuose pasauliniuose karuose sukūrė tiesiog karo legendas.

Vienas vokiečių generolas 1918 m. pavadino marinus „Teufelhunde“ – „Devil Dogs“ arba velnio šunimis. Tai pravardė, kuria marinai didžiujasi. Apie kovą 1945 m. Iwo Jima saloje su japonais, adm. Nimitz yra pasakęs: „Nepaprasta drąsa buvo paprastas dalykas.“ Toliau sekė Korėja, Vietnamas, Lebanonas, Grenada, Kuwait ir šiandien Irakas. Ir tai tik dalis virš 2,500 karų, karo žygių ir ekspedicijų nuo marinų įkūrimo.

Nors marinai turi pėstininkų paskirtį, siejant su karo laivynu, tai dar ne viskas. Nuo 1917 m. jie turi savą žemo puolimo aviaciją; 1955–1960 m. pirmieji išvystė puolimo su sraigtasparniais strategiją. Be to, yra tankų, amfibinių šarvuotųjų ir artilerijos dalinių.

Gaila, kad net ir Juozas Gaila, kuris taip įdomiai rašo iš Ellicott miestelio, suklupo, sakydamas, jog vienu laiku, kad ir ne savo noru, buvo „jūros pėstininkas“, o ne marinas. Mielieji redaktoriai, palikit jūrų pėstininkus ten, kur juos atradot – surūdijusiame Rusijos laivyne.

R. John Rapšys

U. S. Marine Corps & U. S. Navy
veteranas
Chicago, IL

Juozas Gaila minimame J. Rapšio straipsnyje apie tarnavimą JAV kariuomenėje rašė pavartodamas žodį „marinas“, o ne „jūrų pėstininkas“. Už šio žodžio pakeitimą Gailos straipsnyje yra atsakinga „Draugo“ redakcija.

Redakcija

Daugiau skaitytojų laiškų skaitykite ketvirtadienio „Drauge“.

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname. Jūsų laiškų laukiame redakcijos adresu arba elektroniniu paštu: redakcija@draugas.org

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

Skambinkite nemokamai kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

Pedagoginis lituanistikos institutas

Pedagoginio lituanistikos instituto absolventų vakaras Jaunimo centre, 1981 m. P. Malėtos nuotr.

Atkelta iš 5 psl. Ir šiandien mes turime nemažai instituto absolventų, dirbančių lietuviškuose sambūriuose. Jų yra Lietuvių fonde, Lietuvių Bendruomenėje, skautų ir ateitininkų vadovų gretose. 2006 m. Dainų šventės vadovybėje daugiausia buvo jau čia gimusių lietuvių. Buvo miela

širdžiai stebėti juos ir džiaugtis, kad kadaise jie buvo Pedagoginio lituanistikos instituto studentai.

Straipsnis paimtas iš netrukus pasirodysiančio jubiliejinio Jaunimo centro 50 metų sukakčiai paminėti skirto leidinio.

Margumynai

Kada atsirado celibato įstatymas

Nei Kristus, nei apaštalai apie celibatą visai nekalbėjo.

Bažnyčia prie celibato reikalų pradėjo palengva artėti nuo Neocacsarės ir Ancyros sinodų 314–325 metų, kol XIV šimtmeityje celibato

įstatymą paskelbė popiežius Bonifacas VIII.

Celibato nesilaiko nei žydų rabinai, nei pravoslavai, nei musulmonai, nei protestantai.

Kada ir kur atsirado heraldika

Heraldika – tai herbų sudarymas, jų tyrimas ir aiškinimas.

Maždaug nuo 1150 metų visoje Europoje – Anglijoje, Prancūzijoje,

Ispanijoje, Vokietijoje, Italijoje prasiėjo apsireikšti heraldika.

Eugenius Gerulis

Liepos 5 d., LR Prezidento nutarimu, Heraldikos komisijoje buvo patvirtinti Aukštaitijos heraldiniai ženklai – herbas ir vėliava. Juos sukūrė dailininkas Rolandas Rimkūnas, remdamasis Žygimanto Augusto laikų Lietuvos mažuoju antspaudu. Kadangi ankstyvoji Lietuvos heraldika panaudota valstybės herbe, kuriant Aukštaitijos herbą spalvos sukeistos: herbo sidabriškame skyde pavaizduota raudona Vyčio figūra. Raudona spalva reiškia gyvybę, meilę, drąsą, kraują pralietą už Tėvynę, o sidabriška – kilumą, sąžiningumą, dorumą.

Aukštaitija buvo Lietuvos krikšto lopšys, todėl jos herbą laiko angelai. Angelai išaukština bei simboliškai saugo šį kraštą. Herbo apačioje užrašyta: PATRIAM TUAM MUNDUM EXISTIMA, kuris lietuvių kalboje reiškia „Savo Tėvynę laikyk visu pasauliu“. Taigi primena, kad pasaulio pažinimas prasideda nuo gimtosios žemės.

Aukštaitijos vėliavai parinktas raudonas audeklas su naujuoju herbu viduryje.

Išgrynintas, apibendrintas simbolis aukštaičiams daug reiškia. Su naujais simboliais dar teks susigyventi, susikurti jų aktualizavimo bei Aukštaitijos reprezentavimo tradicijas. Tačiau jau yra simbolinis ženklas, kuriuo aukštaičiai gali išreikšti savo tapatybę.

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJAI MONTREAL 100 METŲ

Pirmoji lietavių parapija Kanadoje

PETRAS ADAMONIS

Nr. 9

Pirmaisiais jo klebonavimo metais parapijos protokoluose nėra užrašyta jokia ypatingesnė veikla. Suprantama, parapijos gyvenimas vyko normalia eiga. Tačiau jau 1920 metais buvo tvirtinami šventovės pamatai, pasirodė pirmos statybos bėdos, nes ši vieta neturi tvirtos žemės pagrindo, požemyje šlynas (quicksand). Taupant pinigų nebuvo padaryti gilūs sutvirtinimai.

Šiuo laiku vis daugiau į Montreal atvykdavo naujų ateivių, kurių dalis buvo socialistinių pažiūrų su laisvamanybės idėjomis. Jie telkėsi apie Vytauto Didžiojo neprigulmingą klubą. Montreal pradėjo atsirasti skirstymai į „bažnytinius“ ir „nebažnytinius“. Parapijos gegužinės – pikenikai išnyko. Klebonui buvo sunku tvarkyti parapijos finansinius ir praktiškus reikalus, skolas mokėti. Jis pradėjo galvoti apie teologijos studijų tęsimą ir prašė arkivyskupo, kad išleistų studijoms į Romą. Klebonas Šimkus nebuvo ir labai tvirtos sveikatos, nes 1921 metais birželio mėn. išvyko dviem mėnesiams į Toronto sveikatos taisyti. Toronto vyskupas Neil McNeil atsiuntė laikinai savo diecezijos kunigą Charles Barron su paliudijimu Montreal arkivyskupui, kad Charles Barron yra tvarkingas kunigas – lietuvis, laikinai pasirūpinsiantis lietuvių reikalais.

Tuometinis Montreal arkivyskupas Gauthier neleido klebonui Šimkui vykti į Romą studijoms, kol pats klebonas nepasirūpins sau pakeitimo. Prasidėjo kunigo ieškojimas: vienas iš kandidatų buvo kun. L. Woityas, Kewanee, Illinois klebonas, kurio parapija buvo labai sumažėjusi, bet Peoria vyskupas J. O'Reilly jo neišleido. Prasidėjo pasitarimai su Syracuse diecezijos kunigu P. Vanagu, nuo 1912 metų dirbusiu keliose parapijose Syracuse vyskupijoje. Syracuse vyskupas sutiko Vanagą išleisti, nes jo parapija irgi buvo netoli išnykimo. Kun. Vanagas atvyko į Montreal 1922 m. gegužės mėn. 1 d. ir perėmė Šv. Kazimiero parapiją laikinai, kol kunigas J. Šimkus baigs studijas Romoje. Kun. Vanagas išbuvo iki 1924 m. vasario 29 d. — nepilnus dvejus metus.

Duomenų, kaip vyko parapijos

gyvenimas klebonaujant kun. Vanagui, turime mažai. Parapijos protokolų knygoje yra pastabos iš 1922 m. sausio 8 d., kad nustatomas parapijos mokestis — 50 centų per mėnesį. Klebono mėnesinė alga 100 dol., vargonininko — 35 dol., zakristijono — 55 dol. Komitetą sudaro: J. Ruzgaitis, J. Leskevičius, J. Givis, V. Jackas, J. Pundzius, K. Brazauckas, A. Paulukaitis ir A. Vaškelis.

1923 m. sausio mėn. protokole užrašyta, kad komitetas renkamas tik iš tų parapijiečių, kurie yra užsimokėję specialų mokestį — 35 dol. — šventovės statyboms. Išrinktas parapijos komitetas, aukų rinkėjai bažnyčioje ir parapijos mokesčių rinkėjai. Pažymėta, kad klebonas tarnauja tik parapijiečiams, kurie yra užsimokėję mokesčius, o kitiems, kurie šauksis kunigo net ir ligoje, ir nėra mokėję parapijai, nėra jokio patarnavimo. Į šiuos nutarimus tenka žiūrėti ano laiko akimis, kada parapija turėjo nemažas skolas (tuometinė skola 20,430.00 dol. prilygtų maždaug dabartiniam 800,000 ar 900,000 dol. Tuo metu dviejų šeimų paprastas namas kainavo 5,000-6,000 dol.) Tačiau stiprus piniginių reikalų pabrėžimas ir komiteto kišimasis į dvasinių reikalų tvarkymą prisidėjo prie dalies lietuvių nutolimo nuo parapijos, įnešė įvairių ginčų ir svarstymų, padėjo laisvamaniams stiprėti.

1925 m. spalio mėn. vėl teko tvirtinti šventovės pamatus, dažyti bažnyčią, remontai kainavo 1,500.00 dol. 1923 metais buvo baigti su 8,451.21 dol. pajamų, 7,626 dol. išlaidų, skola sumažėjo iki 15,495 dol.

Pasakojama, kad klebonas Vanagas dažnai iš sakyklos barė „netikėlius“. Gal dėl to ir kitokių priežasčių atsirado skundų prieš kleboną arkivyskupijoje. Vieni parapijiečiai rašė peticiją arkivyskupijai, net su 165 parašais teisindami kleboną, kiti parapijiečiai rašė kun. Šimkui, studijuojančiam Romoje, kad grįžtų į Montreal, dar kiti rašė kun. Vyšniauskui į Lietuvą, teiraudamiesi dėl jo sugrįžimo. Esant tokiai padėčiai, klebonas Vanagas parašė kun. Šimkui į Romą, kad susirastų sau kitą pakaitalą, nes jis žada palikti Montreal.

Bus daugiau.

Parapijos choras, 1923 m.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

REMKITE DRAUGO FONDA — RŪPINKITĖS „DRAUGU“!

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukse S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Skelbimų skyriaus

tel. 1-773-585-9500

IVAIRŲS

* **Moteris** gali išvalyti jūsų namą šeštadienį. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško darbo su grįžimu namo dviem dienoms. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 708-691-6996.

* **Moteris**, turinti legalius dokumentus, rekomendacijas, patirtį, kalbanti angliškai, ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Gali gyventi kartu, išleisti atostogų ar bet kurią savaitės dieną. Tel. 708-843-1320.

* **Reikalingas** CDL vairuotojas darbui su konteneriais po Čikagą. Tel. 630-440-9529.

* **Tvarkinga**, skaniai gaminanti maistą moteris, gali dirbti vaikų ar senelių prie-

žiūros darbą ir gyventi kartu. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-235-3521.

* **58 m. moteris** ieško prižiūrėtojos darbo su gyvenimu. Tel. 630-440-9529.

* **Moteris**, buvusi medikė, turinti rekomendacijas, susikalbanti angliškai, gali prižiūrėti ligonį ar vyresnio amžiaus žmogų, arba vaikus. Gali gyventi kartu. Tel. 773-523-2719.

* **Moteris**, gyvenanti Lockport, ieško darbo iki pietų. Tel. 708-638-8823.

* **Reikalinga** moteris prižiūrėti rūkančią senutę pietiniame rajone. Reikalavimai: buitinė anglų kalba, social security. Tel. 734-591-9508, Ingrida.

Žmogus, be galo mylėjęs Lietuvą

LAIMA APANAVIČIENĖ

Kada miršta žmogus? Tikrai ne tą dieną, kai jo netenkame fiziškai. Manau, jog tol, kol menami jo darbai, kol jis gyvas draugų, artimųjų atmintyje – žmogus gyvas, jo tik nėra šalia. Kad dr. Leonas Kriaučiūnas tebėra tarp mūsų buvo galima įsitikinti sekmadienį, lapkričio 25 d., atvykus į Ateitininkų namus – susirinkusieji paminėti jo mirties 10-ąsias metines vos tilpo šių namų salėje.

A. a. Leono Kriaučiūno 10 metų mirties paminėjimo popietę ir knygos „Tai mano Lietuva...“ sutiktuves pradėjo a. a. L. Kriaučiūno anūkė Kristina Mattis, pakvietusi prie mikrofono prel. kun. Igną Urboną.

„Yra trys dalykai, kurių nekeičia laikas – tiesa, gėris ir grožis. Būtent šiems idealams ir dirbo dr. Leonas Kriaučiūnas“, – sakė kun. I. Urbonas, pradėdamas popietę.

Kokioje tik veikloje dr. L. Kriaučiūnas dalyvavo – veterinarijos srityje, Lietuvių tautininkų sąjungoje, Lietuvių Bendruomenėje (JAV LB ir PLB), Bendrame Amerikos lietuvių fonde (BALF), Visos Lietuvos išlaisvinimo komitete (VLIK), Lietuvos Vyčių organizacijoje ir kt. – visur pasireiškė kaip darbštus, atsakingas, išmanantis savo darbą žmogus. Jis buvo ne tik ypatingų sugebėjimų (ir, aišku, finansinių galimybių) organizatorius. Jis buvo lietuvis, ne tik be galo mylėjęs Lietuvą, bet ir jai atsida- vęs.

Apie tai kalbėjo ir pranešėjas Bronius Nainys, pabrėždamas, kad visas Kriaučiūno darbas buvo ne sau – Lietuvai – „jis buvo visos lietuvių tautos sąjungos narys, lietuvių tautinės valstybės puoselėtojas, kūrėjas“. Man asmeniškai patiko B. Nainio žodžiai: „Daug metų mudu vienas

Popietės dalyviai iš kairės: Leono Kriaučiūno dukra Jolita Kriaučiūnaitė, anūkai: Justinas Jonušas ir Kristina Mattis, Irena Kriaučiūnienė, prel. kun. Ignas Urbonas, Bronius Nainys ir Danutė Bindokienė.

Laimos Apanavičienės nuotraukos.

kitą pažinojom ir sutarėm, ir ne, priklausėm net skirtingom ideologinėm grupėm, jeigu jos iš tikrųjų skirtingos buvo, tačiau Lietuvos, lietuvių tautos, Lietuvos valstybės ir santvarkos atžvilgiu skirtumų tikrai neturėjom.“ Šie B. Nainio pasakyti žodžiai dar kartą pabrėžė, nors ir būnant skirtingose pozicijose, svarbiausiais klausimais visi turėtų sutarti.

Buvusi „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, pristatydama knygą „Tai mano Lietuva...“, sakė, kad, padedant žmonai, kuri yra šios knygos sudarytoja, leidybės iš dalies atskleidžia asmenybę ir asmenį, koks

buvo L. Kriaučiūnas.

Beveik 450 puslapių knyga turi šiuos skyrius: „Sėkminga profesinė veikla“, „Brandus politikas“, „Šalpos darbai“, „Lietuvių kultūros ir švietimo veikla“ ir „Asmenybės bruožai“. Knyga iliustruota gausybe nuotraukų.

Kiekviena skyriaus užsklanda, kaip ir knygos viršelis (knygos viršelio nuotraukoje mes dar matome ir patį L. Kriaučiūną), prasideda ta pačia Klaudijaus Driskiaus nuotrauka – keliu, einančiu per Kriaučiūnų žemę Žynių kaime, Vilkaviškio rajone. Kaip knygos pristatytoja sakė,

tai kelias, išvedęs jį iš gimtųjų namų, tačiau tuo pačiu, tai kelias, parvedęs jį ir atgal į Lietuvą.

Po knygos sutiktuvių meninę programą atliko ansamblio „Dainava“ vyrų kvintetas. To paties ansamblio, kurio ilgametę globėją buvo Kriaučiūnų šeima.

Popietę baigėsi visiems kartu dainuojant S. Gedos ir K. Vasiliausko dainą „Žemė Lietuvos“.

Knygą „Tai mano Lietuva...“ Dr. Leono Kriaučiūno gyvenimas ir darbai“ galite nusipirkti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 20 dol.

Meninę programą atliko „ansamblio „Dainava“ vyrų kvintetas. Vadovas Darius Polikaitis (kairėje).

Gausiai į popietę susirinkusieji kartu dainavo dainą „Žemė Lietuvos“ (žodžiai S. Gedos, muz. K. Vasiliausko).

2007 m. Švietimo premija

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti „Švietimo premiją“ mokytojui, kuris ilgus metus dirbo švietimo darbą JAV lituanistinėse mokyklose.

Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių ir knygų leidime bei redagavime, programos ir gairių tobulinime, ar ilgus metus dirbo ar tebedirba mokytojo-vedėjo darbą lituanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki **š.m. gruodžio 31 d.** adresu: Lithuanian Educational Council, 170 Query St., New Bedford, MA, 02745 arba e-paštu: donavickas95@hotmail.com, pažymint „Kandidatas švietimo premijai gauti“.

Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, kurios pirmininkė yra Daiva Navickienė.

Švietimo premijos mecenatas – **Lietuvių fondas.**

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

ĮSIMINTINŲ SUTAPIMŲ DIENA KRAŽIUOSE

K. AMBRASAS SJ

Š. m. lapkričio 24 d. Kražiuose Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis pašventino didįjį bažnyčios altorių, kuris po kelerių metų kruopščiai atnaujinimo darbų dabar iš tikrųjų blizga auksu, darna ir gaiviu naujumu. Vargu ar tada, kai prieš kelis amžius buvo pašventinta ši parapijos bažnyčia, šis altorius atrodė gražiau negu dabar — istoriškai, profesionaliai ir saikingai nagingų, darbščių restauratorių atnaujintas, jis traukia ne tik vietinio kraštiečio akį, bet ir verčia pasigėrėti kiekvieną į čia iš Lietuvos ir užsienio atvykusį svetį, kurių kaskart šis buvęs nuošalus Žemaitijos kampelis vis daugiau ir daugiau sulaukia.

Minėtoji data – lapkričio 24-oji – tikrai įsimintina ir visai Lietuvos Bažnyčiai. Juk Lietuvos hierarchai kadaise Vatikanui, kai buvo paprašyti atsiųsti Lietuvos kankinių, kandidatų į palaimintuosius ir šventuosius sąrašus, jų pasiuntė 114. Kaip gražiai siejasi Kražių skerdynėse nukankintųjų žemaičių kančios, pralietas kraujas už tikėjimą, už Bažnyčią ir kartu už Lietuvos laisvę.

Kaip tik šis 114-asis Kražių skerdynių minėjimas sutampa su šv. An-

Kražių herbas.

driejus Dung-Lako, kunigo, kankinio ir jo draugų, kankinių, kurie buvo 1988 m. Popiežiaus Jono Pauliaus II kanonizuoti. Tepaskatina ir mūsų tautos hierarchus ir visą mūsų Bažnyčią papildyti tą sąrašą šiais Kražių skerdynių kankiniais už tikėjimą, už tą altorių, kuris po kazokų antplūdžio taip buvo nu-niokotas, taip siaubingai atrodė ir kurio nuotrauką Kražių klebonas kun. Alionidas Budrius įteikė Šiaulių vyskupui, kaip skaudžią ir kartu garbingą šios parapijos relikviją, primenantį mūsų tautos pralietą kraują, paguldytas gyvybes už tikėjimą. Argi šie mūsų tautos kankiniai neverti kankinių garbės? Jeigu Bažnyčia sugebėjo pagerbti tuos XVII-XIX a. Tolimuosiuose Rytuose nukankintus ir pelnytai įvertintus vietnamiečius, tad kodėl to nepadarė ir su Kražių kankiniais? Reikėtų ir tas mūsų tautos garbingas aukas už tikėjimą ir altorių, kuris dabar iš naujo suspindo šioje bažnyčioje, pasi-stengti iškelti į altorių garbę.

Kražių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia.

Lietuvos menininkai aukoja savo kūrinius vaikams

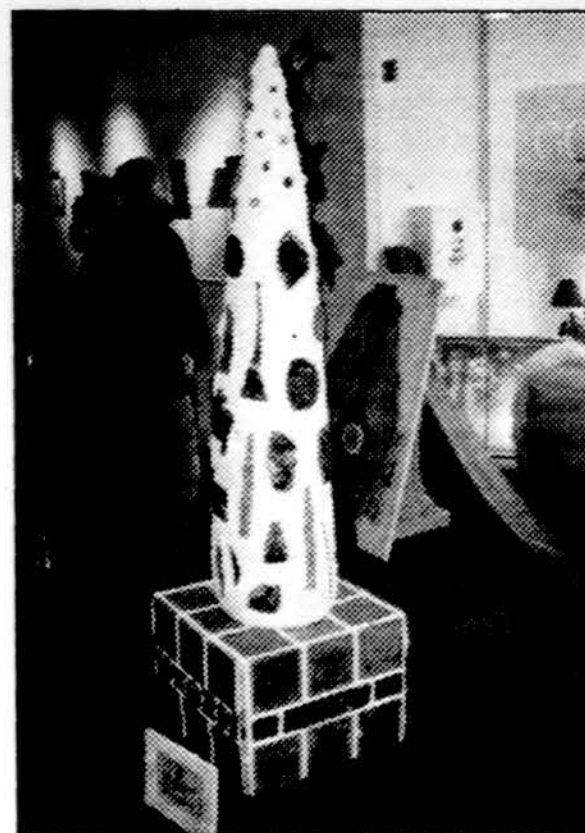
Vilniuje, prekybos centro „Gedimino 9“ ketvirto aukšto erdvėje, pradėjo veikti originali ekspozicija. Lietuvos menininkai – Vaidotas Žukas, Akvilė Grebliauskaitė, Tadas Gutauskas, Agnė Danelevičiūtė-Vaišnienė, Audrius Vaišnys, Asta Vilminskaitė, Mindaugas Tendziagolskis, Vita Pukštaitė, Tauras Blaževičius, Mindaugas Pridotkas, Regina Selickaitė, Odeta Buragaitė, Beta Kondratenkaitė, Tadas Vosylius, Ona Januškevičiūtė ir architektų Preišegalavičių šeima – keramiką, stiklą,

skulptūrą, tekstilę, metalą ir net ledą paverė stilizuotomis kalėdinėmis eglutėmis. Lapkričio 29 d. visi kūriniai bus parduodami organizacijos „Gelbėkit vaikus“ paramos akcijos „12 eglučių“ aukcione, o surinktos lėšos skirtos bibliotekoms ant ratų – „bibliobusams“ – įsigyti.

„Šiemet mūsų švietėjiškoje paramos akcijoje sulaukėme net 16 menininkų, iš jų beveik pusė joje dalyvauja jau antrą kartą, – džiaugiasi organizacijos „Gelbėkit vaikus“ generalinė sekretorė Loreta Trakinskienė. – Dovanodami savo kūrinius paramos aukcionui, menininkai ne tik patys prisijungia prie akcijos, bet ir įkvėpia daugelį žmonių nevienadieniams darbams“.

Pasak L. Trakinskienės, prieš dešimtmetį išriedėjusios į šalies kelius pirmosios bibliotekos ant ratų atnešė kitokią pasaulio suvokimą daugeliui vaikų, gyvenančių atokiauose Lietuvos vietovėse. „Bibliobuso atvykimas į kaimą, atvežtos naujos knygos, mūsų organizacijos rengiami konkursai ir žaidimai – didelis įvykis ne tik vaikų, bet ir visos bendruomenės gyvenime, – pabrėžia organizacijos „Gelbėkit vaikus“ vadovė, – todėl svarbu, kad šis projektas nenu-trūktų, kad kaimo vaikai būtų toliau skatinami tobulėti“.

L. Trakinskienė apgailestauja, kad senieji bibliobusai jau netinkami

Nuotr. iš Alfa.lt

PADĖKA

A † A

ZUZANA PUPIENĖ ALEKSANDRAVIČIŪTĖ

Mūsų mylima mamytė, močiutė ir promočiutė užmigo amžinybėje 2007 m. spalio 16 d. Palaidota spalio 18 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Antanui Saulaičiui, SJ, ir prel. dr. Ignui Urbonui už maldas laidojimo koplyčioje, už gedulingas šv. Mišias Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje bei apeigas Šv. Kazimiero kapinėse.

Dėkojame solistėms Onai Jameikienei ir Elenai Blandytei už jautrias giesmes šv. Mišių metu.

Mūsų gili padėka visiems dalyvavusiems šermentyse, palydėjusiems a.a. Zuzaną į amžino poilsio vietą bei pareiškusiems užuojautą asmeniškai, raštu ir spaudoje. Jūsų širdingi žodžiai padėjo mums pergyventi ypatingai liūdnas netekties dienas. Dėkojame už aukas šv. Mišioms ir labdarai.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, suteikusiems velionei paskutinį patarnavimą.

Esame dėkingi laidotuvių direktoriui Donald M. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Liūdinti šeima

Visai PUPIŲ Šeimai, ypač man artimiausiai pažįstamai MARYTEI AMBROZAITIENEI ir jos dukroms RAMUNEI ir AUDRAI, jų šimtametei (102 m.) Mamytei ir Senelei

A † A

ZUZANAI PUPIENEI

mirus, reiškia gilią užuojautą

*Kybartų gimnazijos mokytojo a.a. Pupiaus mokinė
Jadvyga Damušienė*

Mielam Prieteliui ir bendro darbo draugui Ateitininkų namuose, Lemonte, ALFONSUI reiškiu giliausią užuojautą jo žmonai

A † A

VLADAI PARGAUSKIENEI

mirus. Liūdžiu kartu su ONUTE BAUŽIENE ir DANUTE STANKAITYTE netekusioms brangios sėsers, ir su visa plačia PARGAUSKŲ vaikų šeima.

Jadvyga Damušienė

naudoti, o prieš keletą metų už paramos akcijos „12 eglučių“ aukciono ir rėmėjų lėšas įsigyto naujojo neužtenka aplankyti visus Lietuvos kaimus. „Labai tikimės, jog šiemet, padedant tokiam gausiam būriui garsių menininkų, pavyks įsigyti dar vieną bibliobusą, – sako organizacijos generalinė sekretorė.

Organizacijos vadovė primena, kad prisijungti prie akcijos „12 eglučių“ gali visi geros valios Lietuvos žmonės, parduotuvėse „Iki“ pirkdami „Gelbėkit vaikus“ ženklų pažymėtas dekoratyvines eglutes-žaisliukus. Visas pelnas už parduotas eglutes taip pat atiteks bibliobusui pirkti.

Aukciono metu, lapkričio 29 d. 19 val., Gedimino prospekte, susirinkusių vilniečių bei miesto svečių

laukia šventinis koncertas ir Lietuvoje analogų neturėjusi „Kalėdų repeticija“ – šviečiantis stebuklingų lempučių miestelis.

Nepolitinė, nevyriausybinių ir nereliginė, už vaiko teises kovojanti organizacija „Gelbėkit vaikus“ Lietuvoje veikia nuo 1991 m. Organizacija turi 31 padalinį Lietuvoje ir vienija 1500 narių bei savanorių. „Gelbėkit vaikus“ dirba vadovaudamasi Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencija, Jungtinių Tautų Vaiko teisių komiteto rekomendacijomis. „Gelbėkit vaikus“ yra vienintelė Šiaurės Rytų Europos organizacija, tapusi tarptautinio aljanso „Save the Children“ – didžiausio pasaulinio judėjimo už vaiko teises – tikraja nare.

Alfa.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre**, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, lapkričio 30 d. 7:30 val. v. įvyks Romano Borisovo parodos „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros paminklai“ atidarymas. Parodos atidaryme dalyvaus ir autorius. Maloniai kviečiame visus atvykti.

◆**Jau Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos gruodžio 1 d. 9:30 val. r. seselių motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. klebonas Joseph McCormick, OSA iš Edwardsburg, MI. Prašome dalyvauti.

◆**Jaunimo centro 50-mečio pokylis** vyks gruodžio 2 d. 2 val. p. p. – šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje. 3 val. Jaunimo didžiojoje salėje vyks akademija ir meninė programa. Stalus ir pavienes vietas galite užsisakyti tel. 708-447-4501 (Milda Šatienė) arba 708-636-6837 (Anelė Pocienė).

◆**Gruodžio 2 d., sekmadienį**, 2 val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd. Street, Chicago, Mažosios Lietuvos lietuvių draugija rengia Tilžės Akto 89-ųjų metų minėjimą.

◆**Čikagos pensininkų klubo** valdyba praneša, kad š. m. gruodžio 4 d., antradienį, 1 val. p. p. „Seklyčios“ restorano patalpose įvyks Čikagos pensininkų klubo susirinkimas. Visi nariai maloniai kviečiami dalyvauti.

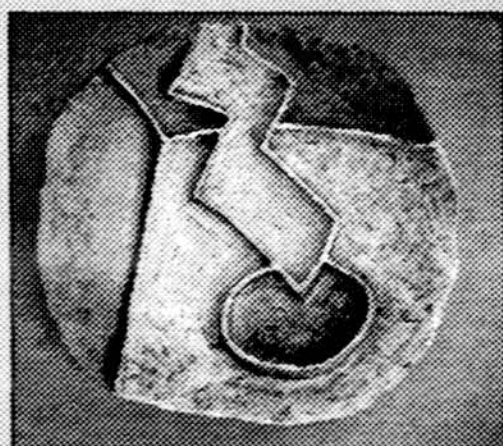
◆**Kviečiame į JAV LB Kultūros tarybos Premijų** įteikimo vakarą 2007 m. gruodžio 7 dieną, penktadienį, 7 val. v. Pasaulio Lietuvių Centre, Bočių menėje, 14911 127th St., Lemont, IL. Programoje: 2007 metų Kultūrinio premijų laureatų pristatymas ir pagerbimas, sveikinimai ir premijų įteikimas, meninę programą atliks solistė Nida Grigalavičiūtė ir muzikas Manigirdas Motekaitis. Bus vaišės. Kviečia JAV LB Kultūros taryba. Bilietai – 10 dol. Informacija tel. 630-789-0529.

◆**Gruodžio 12 d., trečiadienį**, 12 val. p. p. Amerikos lietuvių Tautinės Sąjungos Čikagos skyrius ruošia Kūčias Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose. Maloniai kviečiame visus narius ir norinčius dalyvauti. Apie dalyvavimą prašome pranešti tel. 708-408-8352 iki gruodžio 8 d.

◆**Sekmadienį, gruodžio 16 d.** PLC moterų renginių komitetas ruošia tradicinę Kūčių šventės popietę. Visi maloniai kviečiami į PLC didžiąją salę pabendrauti po 11 val. r. šv. Mišių. Vietas iki gruodžio 10 d. galite užsisakyti tel. 630-271-9136 (Vanda Gvildienė) arba sekmadieniais prieš ir po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos prieangyje.

◆**KLAIDOS ATTAISYMAS.** Parašas po nuotrauka prie straipsnio apie aktorę Unę Babickaitę (lapkričio 21 d. trečiadienio numeris) turi būti: Unė Babickaitė-Graičiūnienė su broliu Petru Babicku. Atsiprašome už netikslumus.

Netradicinis meno renginys: Paroda „Vandens ženklai“

Alvydo Pakarklio
sukurtas keramikos darbas.

Ir paveikslų kūrimas gyvai įvyks
šeštadienį, gruodžio 8 d., 6 val. v.
Lietuvių dailės muziejuje PLC,
Lemont.

Dalyvauja dailininkai:
GINTARAS POCIUS,
ROLANDAS KIAULEVIČIUS,
NORA AUŠRIENĖ,
ALVYDAS PAKARKLIS.

Maloniai kviečiame dalyvauti.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

Valandos pagal susitarimą

Susitikimas su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnais

Š. m. gruodžio 11 dieną, antradienį, Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje maloniai visus kviečia į susitikimą su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų delegacija, vadovaujama ministerijos sekretoriaus Anatolijaus Rimkevičiaus.

Apskritojo stalo diskusijoje bus aptarti dvigubos pilietybės, asmens tapatybės dokumentų išdavimo bei kiti užsienyje gyvenantiems Lietuvos Respublikos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims aktualūs klausimai. Svečiai iš Lietuvos taip pat supažindins visuomenę su vizų į JAV atsiskyrimo programoje siekiančios dalyvauti Lietuvos žingsniais įgyvendinant šį tikslą.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija vykdo valstybės valdymo funkcijas migracijos procesų kontrolės, viešojo administravimo ir valstybės valdymo sistemos reformos

bei kitose ministerijos kompetencijai priskirtose srityse. Pagrindinis Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos uždavinys yra pagal savo kompetenciją dalyvauti įgyvendinant valstybės politiką vizų ir imigracijos, prieglobsčio ir Lietuvos Respublikos pilietybės procedūrų, asmens tapatybės ir pilietybę patvirtinančių dokumentų, kelionės dokumentų, leidimų gyventi Lietuvos Respublikoje ir kitų dokumentų išdavimo ir apskaitos, gyvenamosios vietos deklaravimo ir laisvo asmenų judėjimo srityse.

Susitikimas su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų delegacija vyks š. m. gruodžio 11 d., antradienį, 7 val. v. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje (adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439).

LR generalinio konsulato
Čikagoje inf.

Organizacijų ir pavienių asmenų dėmesui!

Visi, norintys įdėti savo Kalėdinius ir Naujametinius sveiklinimus į dienraštį „Draugas“, sveikino tekstus kartu su auka prašome atsiųsti iki gruodžio 17 d. „Draugo“ administracijai, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Astrida Pauperas, gyvenanti Oak Lawn, IL, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Raymond J. Kartavičius iš North Riverside, IL užsisakė „Draugą“ dar metams ir atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

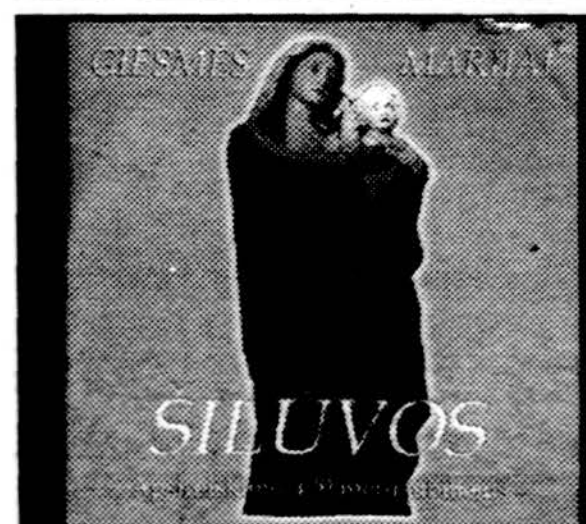
Jonas Mikulionis, gyvenantis Sterling Heights, MI, pratęsė dienraščio prenumeratą ir kartu paaugojo laikraščio leidybai 50 dol. auką. Labai ačiū.

Irena Alantienė, gyvenanti Redford, MI, skaitys „Draugą“ dar vienerius metus. Skaitytoja laikraščiu paaugojo ir 50 dol. auką leidybai paremti. Nuoširdžiai ačiū.

Andzele Petraitis iš South Richmond Hill, NY, kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Esame Jums dėkingi už paramą.

Joana Kaulinis, gyvenanti Wayne, PA, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

„Draugo“ knygynėlyje

Mūsų knygynėlyje – nauja kompaktinė plokštelė „Giesmės šiluvos Marijai“, skirta šiluvos Apsireiškimo 400 metų jubiliejui.

Plokštelę išleido VŠĮ „Marijos

Radijus“ Lietuvoje. Giesmės įgiedojo: Kauno sakralinės muzikos mokyklos choras, Kauno arkikatedros jaunimo choro „Agapė“ nariai, „Marijos Radijo“ savanoriai, Šiaulių katedros Šv. Cecilijos folklorinis ansamblis.

Vienas įrašas gautas iš JAV katalikų, ir plokštelės sudarytojai nežino atlikėjo. Gal kartais mūsų skaitytojai, pasiklausę įrašą jį atpažins?

Kaina – 15 dol. Kompaktinę plokštelę (CD) galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokesį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą plokštelę – 2.5 dol. mokesį.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500